OGLINDA VERITĂŢII

SAU

TRECUTUL ŞI PRESENTUL.

de

K. Z. X.

BUCURESCI.

Typographia diurn. Naţionalulŭ, otelu Bosel. Nr. 18.

1861.

PREFAȚA.

Domnilor чititorĭ, orĭ-kare omȣ̆, rabdъ, пъпъ la ȣпȣ̆ пȣnktȣ̆, шi пъпъ la ȣпȣ̆ lok, dar kînd rъbdarea ajȣпge în kȣlme, atȣпчĭ, trebȣe sъ vorbeaskъ.

În maĭ mȣlte rîndȣrĭ, am fost kalomniat, dar, am tъkȣtȣ̆, пentrȣ kъ, п'amȣ̆ voit, пe de o пarte, a mъ lȣa la lȣпtъ kȣ пiшte oamenĭ, kȣ foarte пȣцin simц, karakter, шi konшtiinцъ; iar пe de alta, пentrȣ kъ, kȣnoskînd singȣrĭ maĭ la ȣrmъ, kъ п'aȣ̆ vorbit adevъrȣl, sъ se rȣшineze eĭ, de eĭ singȣrĭ, kъчĭ, aшĭ fi пȣtȣt arъta formal kъ, пiчĭ odatъ пȣ am fostȣ̆ ka kalomniatoriĭ meĭ kȣ doȣъ feцe; am fost шi sînt пersekȣtat, пentrȣ kъ, пȣ am voit sъ fiȣ̆ maшinъ oarbъ a шarlatanilorȣ̆, saȣ̆ treaпtъ a skъriĭ пe kare vorȣ̆ a se ȣrka la цinta dorinцiĭ lorȣ̆, чeĭ чe пrofanъ пȣmele de пatriotism; de treĭ anĭ sȣfer nekontenit, dar пȣ m'am mîxnit, пiчĭ пȣ m'am desпerat, пe kît timп înkъ se maĭ gъsesk пersoane kȣ sȣflet de kreшtin, шi пe kît timп am vъzȣt kъ, aste sȣferinцĭ пȣ'm vinȣ̆ de kît din пartea idolilor.

Akȣm însъ kînd vъzȣ̆ kъ, пe toatъ zioa, ese la lȣminъ felȣriцĭ skriitorĭ шi пoeцĭ, din toate ȣnghiȣleцele шi kafenelile, kare skriȣ̆ шi kîntъ dȣпe idea lor, bine saȣ̆ rъȣ̆, dreпt saȣ̆ greшit, adevъrȣl saȣ̆ minчiȣпъ, bȣkȣrîndȣ-se de libertatea пreseĭ, шi kînd maĭ kȣ seamъ, пe bȣkȣrъmȣ̆ шi de libertatea oпiniilor, fie bȣne fie rele, krez kъ'mĭ va fi шi mie пermis a'm da oпinia шi a sпȣne ȣпȣ̆

adevъr, la aчeia пe kare înkinъtori de idolĭ, ĭ-aȣ̆ orbit aшa în kît, adevъrȣl li sъ пare minчiȣnъ; шi чine va avea ȣrekĭ de aȣzit, sъ aȣzъ шi sъ înцeleagъ kъ, orbirea lor adȣчe цara la пeire, шi îшĭ пrenar blesteme пentrȣ eter- nitate.

Fiemȣ̆ dar ertatȣ̆ (kъ nȣ fak o krimъ) a vorbi чeva din trekȣt шi пresent; de fantele boerilorȣ̆ trekȣцĭ шi ale donkiшoцilor чe пortȣ̆ maska пatriotismȣlȣĭ.

Sînt foarte sigȣrȣ̆ kъ, broшȣra aчeasta, fiindȣ̆ o oglindъ în kare, шi чeĭ kȣ пȣцinъ jȣdekatъ o sъ vazъ adevъrȣl, o sъ fakъ oarekare sgomot între чeĭ kȣ sagna пe sпate шi пata пe frȣnte, dar nȣ mъ tem, fiind-kъ, шtiȣ̆ bine kъ, înkъ se maĭ gъsesk Romъnĭ adevъraцĭ, ka- re пot vedea kъ, чeea чe zik, este ȣnȣ̆ adevъr; шi fъ- kînd ȣn analis între adevъrȣlȣ̆ чe arъt eȣ̆ aчi, шi între fantele idolilor inkarnaцĭ, o sъ vazъ bine kъ, de va maĭ sta în litargia în kare se gъsesk, o sъ пiarzъ, nȣ nȣmaĭ цara, dar шi kiar пe eĭ шi viitorȣl lorȣ̆; eȣ̆ nȣ sînt, niчĭ filolog, niчĭ filosof, чi ȣnȣ̆ semпlȣ natȣralisit, kъrȣia пlaчe adevъrȣl шi nȣmaĭ adevъrȣl, шi kare nȣ faчe alta aчi, de kît, vъ treчe în revistъ, kîte-va adevъrȣrĭ пe kare nȣ le veцĭ пȣtea tъgъdȣi niчĭ ȣnȣlȣ̆.

Autorulŭ.

TRECUTULŬ CU CEI VECHĬ.

Ḑios măşcile, adevărul la lumină.

Vъzȣ пe ȣniĭ din чeĭ noĭ, ziшĭ пatrioцĭ, kъ, kînd le vine bine шi пotȣ a se folosi din trekȣtȣ, kȣ vreȣna din fantele strъbȣne, aleargъ la trekȣt, шi ia felȣrite akte шi dovezĭ, ka sъ konstate kъ, arъtъrile lorȣ, sînt ȣn adevъrȣ; шi kînd nȣ le vine bine a sпȣne tot adevъrȣl, пȣn пe taпet kîte ȣn aktȣ din greшelile trekȣtȣlȣĭ, fъrъ se vazъ, saȣ sъ eksamine bine, daka aчelȣ aktȣ este fъkȣt шi sȣb-skrisȣ de Romъnĭ, шi kȣ bȣnъ voe, saȣ fъkȣt de streinĭ, saȣ smȣls пrin violenцъ; daka este vorba a vorbi шi de trekȣt, шi de пrezent, aпoĭ trebȣe sъ fim konsekȣenцĭ, шi sъ arъtъm пe fie kare, în adevъrata lor valoare.

Toцĭ adevъraцiĭ Romъnĭ, kare шtiȣ a чiti, шi krez kъ a чitit istoria цъreĭ, sînt foarte konvins kъ, vъzînd kъ aчeea чe sпȣiȣ eȣ aчi, este ȣn adevъr, o sъ'шĭ adȣkъ aminte de чeea чe aȣ чitit saȣ чel пȣцinȣ, de чeea чe ĭ-aȣ sпȣs bъtrîniĭ lȣĭ, kъ adikъ: цara aчeasta aȣ fost ka sklavъ шi amerinцatъ, atît înainte de anȣlȣ 1774, kît шi de atȣnчĭ înkoaчe, пînъ la anȣlȣ 1830.

Aшa dar, de sîntemȣ oamenĭ, kare пe пlaчe adevъrȣl

iar nȣ minчiȣna, anoĭ, trebȣe sъ ne adȣчem aminte de aчel nȣmър de fete шi bъeцĭ, kare ni se lȣa din цarъ шi sъ da la xaremȣl sȣltanilor, ka xaraчĭ; trebȣe sъ ne adȣчem aminte kъ, ne tot momentȣlȣ ne era amerinцate din nartea tȣrчilor, nȣ nȣmaĭ averile, dar шi vieцile шi religia; toцĭ kîцĭ avemȣ nȣцin karakter, шi konшtiinцъ, trebȣe sъ ne adȣчem aminte de atîцea eroĭ Romъnĭ kare s'aȣ dekanitat nentrȣ чea întiiȣ vorbъ, saȣ manifestare natriotikъ; de eksemnlȣ, adȣчeцivъ aminte de martirȣ, Kantakozino, ne kare, dȣne intriga boerilorȣ fanarioцĭ, l'aȣ dekanitat kiar în tranezа kinoviĭ (lȣkrȣ чe dovedeшte kъ, totȣ чe se fъчea rъȣ saȣ greшit, era smȣlsȣ nrin violenцъ.) Trebȣe sъ ne adȣчem aminte шi sъ nȣ fimȣ ingraцĭ шi nereksȣnoskъtorĭ kъtre aчeia чe, ne asigȣrъ desnre toate, fъrъ enteresȣ, nrin înkeerea întiiȣlȣĭ traktatȣ la 1774, la Kiȣчiȣk-Kainargi; trebȣe sъ nȣ fim orbĭ, чi sъ vedem kъ, aчeastъ nenoroчitъ цarъ, fiind nъmîntȣl fъgъdȣinцi din kare dъ lante шi miere, aȣ fost adesea, adъnostitoarea, nȣtri toarea шi înstъritoarea tȣtȣror streinilorȣ чe aȣ alergat într'însa; dar, nentrȣ nenoroчirea noastrъ trebȣe sъ nȣ ȣitъmȣ kъ, dintre toцĭ fъkъtori de rele, чe ne-a inȣndat, ni s'aȣ introdȣs în цarъ, maĭ mȣlцĭ din fanarioцĭ kare, nȣ nȣmaĭ kъ шĭ-aȣ vîndȣt цara lorȣ, dar avem eksemnle kъ, шĭ-aȣ renegat шi kĭar ne D-zeȣlȣ lorȣ nentrȣ enteresile lorȣ nartikȣlare; trebȣe sъ ne adȣчem aminte шi sъ vedem kъ, mȣlцĭ din aчeшtĭ demonĭ de fanarioцi, devenind boerĭ, nrin шarlataniile шi vînzъrile lorȣ, nersekȣtaȣ шi goneaȣ ne kît nȣteaȣ, ne bieцi adevъraцĭ boerĭ Romъnĭ kare, nȣ aveaȣ altъ devizъ, de kit, „D-zeȣ шi цara lorȣ!“ adȣчevъцĭ aminte kъ, ade-

vъraцĭ boerĭ Romъnĭ, eraȣ̆ skȣtȣl domnitorilorȣ̆ че do-
rea feriчirea цъreĭ lorȣ̆, шi vrъjmaшĭ пe împъkaцĭ aĭ
fanarioцilorȣ̆ чe voiaȣ̆ sъ o sȣb-jȣge; trebȣe sъ пe a-
dȣчem aminte kъ, aчeштĭ demonĭ de fanarioцĭ, fъkȣse
ka, пînъ la 1830, sъ пȣ fie пermis a se da пe faцъ
saȣ̆ a se manifesta niчĭ ȣna din dorinцele Romъnilorȣ̆, шi
fъkȣserъ ka, пoarta sȣzeranъ, sъ чearъ îndatъ kaпȣl orĭ-
kъrȣĭ va kȣteza a mȣrmȣra kît de пȣцin, in kontra abȣzȣ-
rilor шi a sȣferinцelorȣ̆, iar пe bieцi lokȣitorĭ цъranĭ,
ka sъ'ĭ dekȣrajeze шi sъ'ĭ timпeaskъ, afȣma bordeele kȣ
ardeĭ, шi astȣпînd ferestrile шi ȣшa, îĭ bъga akolo, saȣ̆
kъ le пȣпea oȣ̆ъ rъskoante la sȣbцiorĭ, ka sъ se sȣпȣe la
felȣrite dъjdiĭ! шi kîte alte asemenea tortȣrĭ, bъtîndȣĭ
kȣ biчe пlȣmbȣite шi strigîndȣĭ sпre disпreц шi deso-
noare „Rȣmîne" ka шi kînd le-ar fi zis „sklave" saȣ̆ altȣ̆
чeva maĭ rъȣ̆: штim kъ, toцĭ Domnitori пe rînd, пъпъ la
1842: пȣ eraȣ̆ de kît niшte arendaшĭ kare, kȣmпъra цara
dela Sȣltanĭ, пe kîte 7—8 anĭ; шi kъ, daka norokȣl fъ-
чea ka, vre ȣпȣl din aчeштĭ arendaшĭ, sъ fie Romъпȣ̆,
maĭ ȣшȣra dъjdiile шi sȣferinцele kaȣzate de fanarioцĭ,
iar de sъ brodea sъ fie vre ȣпȣl dintre fanarioцĭ, aпoĭ
vaĭ! îndoia nenoroчirile bieteĭ цъri! шi пersekȣta din
toate пȣterile, пe bieцiĭ adevъraцĭ boerĭ Romъnĭ, kare
mȣrmȣra în kontra lorȣ̆.

Bieцiĭ adevъraцĭ boerĭ Romъnĭ, kînd voiaȣ̆ a'шĭ
skъпa цara lorȣ̆ de vre'o nenoroчire saȣ̆ sȣferinцъ пoъ,
nekȣnoskînd пe atȣnчĭ пe niчĭ ȣna dintre пȣterile streine
kare ar пȣtea sъ'пe vie în ajȣtorȣ̆, afarъ de Rosia, kare
singȣrъ avea, religia ortodoksъ în toatъ Eȣroпa, (fiind-
kъ пe toцĭ чeĭ lalцĭ îĭ пȣmeaȣ̆ letinĭ), шi afarъ de D-zeȣlȣ̆

lorȣ̆ пe kare îl avea de skȣt шi kiar în rezboae, шi im-
пlorînd skȣtȣl шi sпrijinirea sa чea divinъ, fъчeaȣ̆ kîte o
пetiцie, шi iskъlindȣo în sekret, (bȣnъ saȣ̆ rea dȣпe
kȣm se пriчeпea, nȣmaĭ ka sъшĭ skaпe цara) ǵъȣrea kîte
ȣnȣ̆ baston шi, bъǵîndȣo într'însȣlȣ̆ fъkȣtъ sȣlȣ̆, se îm-
brъka цъrъneшte, шi aшa abia пȣtea sъ iasъ din цarъ,
ka sъ meargъ la Rosia kare, de sine, пe venise în
ajȣtorȣ̆ la 1774, шi пrin felȣrite rȣgъчȣnĭ шi lingȣшirĭ,
чerea sъ пe vie în ajȣtorȣ̆ шi sъ пe skaпe; eatъ dar
kъ, daka s'aȣ̆ fъkȣtȣ̆ vre-ȣnȣ̆ aktȣ̆ rъȣ̆, saȣ̆ kiar de
s'aȣ̆ vîndȣtȣ̆ din teritoriȣ̆, пrekȣmȣ̆ Bȣkovina шi Basa-
rabia, fanarioцiĭ sînt kare aȣ̆ fъkȣt'o iar nȣ adevъraцiĭ
boerĭ Romъnĭ. (D. Rosetȣ̆ însъ, fiindȣ̆ din astъ rasъ
nȣ'ĭ vine bine sъ o sпȣe.)

Sъ vъ daȣ̆ ȣnȣ̆ mikȣ̆ ekzemпlȣ: kiar ȣnȣl d'intre bъ-
trînele mele rȣde de aпroaпe, îm sпȣnea kъ, пe la anȣl
1821, aflîndȣ-se isпravnik în ȣnȣl din distriktele de пeste
Oltȣ̆, venea sîrmaniĭ цъranĭ, kȣ reklamaцiĭ шi пlîngerĭ
la isпrъvnikatȣ̆, пentrȣ kîte ȣnȣ̆ abia tȣrkȣleцȣ̆ kare,
trekînd Dȣnъrea, venea пîn sate kȣ kîte ȣnȣ̆ iatagan шi
ȣnȣ̆ пistolaшȣ̆ la brîȣ̆, шi dȣпъ чe kъ viola femeile шi fe-
tele lorȣ̆, aпoĭ, dȣпъ чe mînka, le шi чerea de fie-kare kaпȣ̆
de sъtean, kîte 2 пarale sъ'ĭ пlъteaskъ пentrȣ kъ шi-a
toчit dinцĭ mînkînd în satȣ lorȣ̆, (kare dajdie, sъ nȣmea
diш пarъsî) шi le maĭ чerea înkъ kîte o пara, ka sъ
пleчe, (kare se nȣmea gen-xargilîk) шi kъ, daka se în-
tîmпla ka vre-ȣnȣl d'intre isпravniчĭ, sъ fakъ vre'o пre-
tenцie la Aianȣ̆, în kontra tȣrkȣlȣĭ, saȣ̆ sъ ia niskaĭ mъ-
sȣrĭ, nȣ nȣmaĭ kъ aчel isпravnikȣ̆ era skosȣ̆, dar пer-
sekȣtat, шi kiar kȣ viaцa amerinцatъ, шi bъtȣt la falangъ,

tot dѕпе поvaцa vre'ѕпѕia dintre fanarioцiĭ че trebѕia sъ fie пе lîngъ kîte ѕпѕ̆ tѕrkѕ̆, ka tъlmaчiѕ̆.

De aчi se konstatъ kъ, bieцiĭ adevъraцĭ boerĭ, Romъnĭ ne avînd niчĭ o пѕtere, прin kare se поatъ rezista în kontra atîtor nelegiѕirĭ, eraѕ̆ siliцĭ ka, прin rѕgъчѕnĭ шi lingѕшirĭ, sъ alerge la Rosia, спre a пе skъпa, спе-rînd kъ, va veni vre odatъ o generaцie favorabilъ Naцiѕ-nilorѕ̆ sѕferinde.

Sъ ziчe kъ, boeriĭ trekѕtѕlѕĭ, mononolizaѕ̆ fonkцiile пentrѕ eĭ, шi fiĭ lorѕ̆, шi îппъrцeaѕ̆ bѕпѕrile цъriĭ între dînшiĭ; este minчѕпъ, пentrѕ kѕvîntѕl kъ, boeri vekĭ, dѕпъ obiчeiѕrile че eraѕ̆ пе atѕпчĭ, lѕa kîte ѕп jѕпe, пе kare îl vedea kѕ спirit, d'intre чeĭ de josѕ̆, шi vъzîndѕl kъ meritъ a fi avansat, îl skotea чirak, шi înaintîndѕlѕ̆, devenea boerѕ̆; (mѕlцѕmitъ domnѕlѕĭ kъ шi kiar astъzĭ sînt mѕlцĭ din aчeшtia пе kare îĭ kѕnoaшteцĭ).

Se maĭ ziчe kъ, boeriĭ sînt kare kъlka regѕlamentѕl шi legile цъriĭ; minчѕпъ, пentrѕ kѕvîntѕl kъ, ѕniĭ d'intre mizerabili kare, înaintaѕ̆ прin пrotekцia stъпînilorѕ̆ lorѕ̆, ѕпindѕsъ kѕ kîte ѕпѕl d'intre fanarioцĭ, kînd ajѕngea la постѕl de ѕnde vedea kъ, прin kъlkarea de legĭ se поate folosi, o fъчea, шi daka îl прindea, alerga la stъпînѕ шi пrotektorѕ lѕĭ kare, fiind Romъn пietosѕ̆, îl erta; eatъ dar kъ чeĭ miчĭ sînt kare a kъlkat, iar пѕ boeriĭ.

Пъпъ la anѕlѕ̆ 1830: шtim foarte bine kъ, пѕ aveam legĭ шi kъ пе kîrmѕiam dѕпе voinцъ, avînd kanцelaria în dъsagĭ шi ordinile пе genѕkĭ, шi kъ atѕпчĭ, boeri Romъni vъzînd kъ aѕ̆ venit aчi, generalѕl П. Kiselef, ka пresident al ambelor Пrinчiпate, se rѕgarъ,

a fi mijlochitor a ni sъ da alte legĭ dȣпe kare sъ ші formъlȣĭ ȣnȣ konsiliȣ kare, lȣîndȣ din legile Franџeze, Rȣse ші Eline, komпȣse regȣlamentȣl orgarnik, kare пȣse barierъ la toate nenorochirile che ne amerinџa, ші friȣ Tȣrchilor che пe toate zilele ne viola; dar achest demn bъrbat, vъzînd atitea braџe de bravĭ Romъnĭ, fъrъ armъ, ші fъrъ mъkar sъ штie a o mînȣi, în vreme che, eroismȣl lor îl kȣnoштea, de ші strein, de ші Rȣsȣ, dar ne organisъ o oштire kȣ kare astъzĭ ne fъlimȣ ші noĭ; штim iarъшĭ kъ tȣrchiĭ, fiind, saȣ krezîndȣsъ chel пȣџin, sȣпeriorĭ пe џara noastrъ, ne lȣase ші kiar din teritoriȣ, ші kъ, Rȣsia kȣ singele eĭ, ne redete Brъila, Giȣrgiȣ ші altele, ші ne fъkȣ linie пe Danȣbiȣ ші karantinĭ, sпre a ne aпъra de chiȣmъ; analisînd dar bine, ші fъrъ пatimъ, toate facherile de bine ale Rosieĭ, eȣ sînt de пъrere kъ, пentrȣ ȣn moment, nȣ trebȣe sъ fim ingraџĭ, ші nereкȣnoskъtorĭ, ka sъ ȣitъm toate facherile de bine ale Rosieĭ; trebȣe sъ-ĭ fim rekȣnoskъtorĭ пentrȣ tot che ne-a fъkȣt пъnъ akȣma; ші nȣ trebȣe sъ ȣitъm kъ, daka ar fi voit sъ ne ia sklavĭ, (dȣпe kȣmȣ zik ȣniĭ) de la 1774 ші пъnъ la 1830, пe kînd era пȣtintъ, ші chea maĭ mare пȣtere în Eȣroпa, пȣtea пrea bine sъ ne ia, fъrъ sъ se teamъ kъ, o sъ vie ȣnȣ D.nȣ kȣtare saȣ kȣtare, sъ'ĭ zikъ eшĭ afarъ, dar nȣ aȣ fъkȣto, ші пentrȣ kъ nȣ aȣ fъkȣto kînd пȣtea, trebȣe sъ'ĭ mȣlџȣmim de toate che ne–a fъkȣtȣ пъnъ akȣma.

Eĭ bine, Domnilorȣ Romъnĭ adevъraџĭ, kare maĭ avînd пȣџinȣ karakter ші konштiinџъ, adȣkîndȣvъ bine aminte de istoria џъriĭ, ші sпȣnerile strъbȣnilorȣ voштrĭ, analizaџĭ bine ші fъrъ пatimъ trekȣtȣl, ші vъ asigȣrez kъ îndatъ che veџĭ lепъda пersonalitatea, ші veџĭ rъпe

vъlъl întъnekosъ че v'a пъsъ la okĭ voitori de rъъ, o sъ vedeцĭ singъrĭ kъ, boerĭ Romъnĭ, aъ fostъ, este шi vorъ fi, tot d'aъna voitorĭ de bine aĭ цъrĭ lorъ, шi kъ, or че akte greшite sъ fъчea în trekъt, eraъ smъlse kъ violenцъ, шi fъkъte fъrъ voe шi de frika fanarioцilor чe'ĭ persekъta; veцĭ vedea singъrĭ kъ, toate aktele kъ kare sъ servъ astъzĭ jъrnalъ Romъnъ, шi Reforma, (kъ kare vrea sъ se foloseaskъ de okazie spre a пъ'шĭ pierde opinia шi a пъ kъdea din faцa aчelora pa kare i-aъ amъgit пъпъ akъma) sînt îndemne kiar de a'шĭ maĭ adъче чine-va aminte de ele, pentrъ kъ, ъn adevъrat Romъn, пъ kaъtъ че a fost, чi aчeea че este шi va sъ fie.

Tot jъrnalъl Romъnъ шi Reforma, ka sъ'шĭ poatъ ajъnge la цinta dorinцilorъ, шi sъ poatъ eшi la kaпъtъl drъmъlъĭ pe kare aъ plekat, vъz kъ, aratъ pe boeri ka voitorĭ de rъъ aĭ цъreĭ lorъ, (шi aчeasta v'am spъs kъ, o faче пъmaĭ ka пъ kъmva, sъ li sъ smъlgъ infernala maskъ) sъbt kъvîntъl kъ, eĭ sînt kare banketaъ шi banketeazъ kъ or kare strein vine în цarъ; eĭ bine, пъпъ vom arъta pe toцĭ în adevъratele lorъ merite, sъ stъm шi sъ jъdekъm пъцin, fъrъ пъrtinire.

Ea spъneцim mъ rog, toцĭ kiцĭ sînteцĭ kъ шtiinцъ, (pentrъ kъ, пъ krez kъ în toatъ цara, пъmaĭ revolъцionerĭ a rъmas чeĭ maĭ învъцaцĭ) în kare parte a lъmi aцĭ aъzit saъ aцĭ vъzъt ka, oameni чeĭ marĭ de stat, шi parlamentarĭ, kînd merg în vre-ъпъ alt stat, aъ de datorie a se konsъlta kъ чeĭ miчĭ, шi пъ kъ kapĭ statъlъĭ? fiind kъ, aчela че чere ka, ъn statъ, sъ fie reprezentat de or kare, saъ de inioranцъ, aчela este ъпъ komъnistъ, intolerabil pe toatъ faцa пъmîntъlъĭ, шi demnъ de a se respinge din

sînȣl or kъriĭ soцietъцĭ, ka fъkъtorȣ̆ de rъȣ̆, шi sfъrъmъtorȣ̆ de Naцiȣnĭ, пentrȣ kъ, este vaĭ de цara aчeea ȣnde ajȣnge ka, пolitika sъ se desbatъ, пîn kafenele шi kîrчiȣmĭ, шi de fie-kare meseriaш; (пrekȣm aȣ̆ ajȣns la noĭ.) Eatъ dar kъ, boerĭ noшtri de шi aȣ̆ banketat шi banketeazъ kȣ streini, dar nȣ o fak de пlъчere saȣ̆ de bȣnъ voe, чi, ka romъnĭ adevъraцĭ, voind sъ afle toate skoпȣrile шi пlanȣrile streinilorȣ̆ чe vin în цarъ, le fъчea banketȣrĭ шi balȣrĭ, ȣnde, se strîng toцĭ, fiind kъ, este kȣnoskȣt kъ, la banketȣrĭ шi balȣrĭ se deskoпere veritatea fъrъ voe, шi fъrъ sъ se simцъ, aflîndȣ-se în mijlokȣlȣ̆ farmekȣlȣĭ lȣĭ Bakȣs шi a melodioaselorȣ̆ rъsȣnete armonioase, aшa zik kъ, se пoate fȣra sekretȣl de la strein, sпre a sъ пȣtea пъzi Romъnia, de or чe rъȣ̆ saȣ̆ kȣrsъ, чe sъ пregъtea a le întinde, iatъ la чe atribȣiaȣ̆ banketȣrile шi balȣrile.

De шi însъ, dȣпe kȣmȣ̆ ziчe Reforma Nr. 19, dela 25 Iȣnie anȣl korent, kъ boeri noшtri, de nevoe saȣ̆ de пolitikъ, aȣ̆ fost sforцaцĭ a alege пe domnitor, (dovadъ sigȣrъ kъ eĭ sînt anarxiшtĭ kare se пȣne în kaпȣl înoranцeĭ kare nȣ le înцelege пlanȣl, шi kondȣчe kliчele) darȣ̆, sпre a deskoпeri maĭ bine adevъratȣlȣ̆ karakterȣ̆ nobil шi de adevъraцi Romъnĭ al boerilorȣ̆, nȣ trebȣe sъ ȣitъm doъ lȣkrȣrĭ, întîĭ kъ: пъnъ la 1848 boeri noшtri, de nȣ eraȣ̆ adevъraцĭ Romъnĭ, dȣпe kȣm zik demoni înkarnaцĭ, eĭ eraȣ̆ notabili цъri шi sȣпeriorĭ пe faпtele lorȣ̆, bȣne saȣ̆ rele, шi kъ, de nȣ aveaȣ̆ ȣnȣ̆ sȣflet de adevъraцĭ Romъnĭ, ar fi пȣtȣt sъ dea de mȣltȣ̆ цara în mîna streinilorȣ̆, dȣпe kȣmȣ̆ пȣtem fie-kare kȣnoaшte, fъrъ a se maĭ teme kъ o sъ vie ȣnȣ̆ D. Roseti saȣ̆ Valentineanȣ, sъ le ia sokoteala, saȣ̆ sъ le imпȣte

de че о dъ, dar vedem bine kъ, nȣmaĭ boeri sînt kare aцinȣto пъnъ astъzĭ, ka sъ vie niшte oamenĭ fъrъ remȣшkare, sъ'ĭ batjokoreaskъ; шi al doilea kъ, daka avem ȣnȣ̆ sȣflet de adevъrat kreшtin, nȣ trebȣe sъ ȣĭ-tъm kъ, kiar în eпoka noastrъ, bietȣlȣ̆ adevъratȣ̆ Romъn Filiпeskȣ шi alцĭ boerĭ, fȣrъ arestaцĭ пentrȣ kъ nȣ vo-irъ a se sȣпȣne ordinilorȣ̆, шi voinцelorȣ̆ generalilorȣ̆ Gorчakov шi Bȣdbergȣ̆.

Romъnĭ, fiĭ adevъraцĭ aĭ Пatrieĭ! nȣ fiцĭ ingraцĭ kъtre mȣma voastrъ цarъ! nȣ fiцĭ ka fiiĭ bastarzĭ sъ sfî-шiaцĭ sînȣlȣ̆ че v'aȣ̆ nȣtrit! leпъdaцĭ de la okiĭ voшtrĭ voa-lȣl че v'aȣ̆ пȣsȣ̆ demoniĭ înkarnaцĭ, шi zmȣlgîndȣle infer-nala maskъ, nȣmaĭ пrin jȣdekata adevъrȣlȣĭ fъrъ пatimъ, lъsaцiĭ sъ'ĭ kȣnoaskъ lȣmea, шi voĭ fiцĭ kȣ пrȣden-цъ, fiĭ aĭ mȣmi voastre! ingratitȣdinea nȣ este deviza Ro-mъnȣlȣĭ, vrъjmъшia nȣ este datъ lȣĭ; vedeцĭ adevъrȣl în toatъ valoarea lȣĭ, lȣînd ekzemпlȣ kiar de la sfintele loka-шe че aveцĭ de la strъbȣnĭ voшtrĭ, kъ sînt fъkȣte nȣmaĭ de boeri; nȣ ȣĭtaцĭ шi nȣ fiцĭ ingraцĭ, a nȣ vъ adȣче a-minte de toate sakrifiцiȣrile lorȣ̆, de starea шi sîngele vъrsat de dinшiĭ, nȣmaĭ în favoarea пatriĭ lorȣ̆! пentrȣ kъ, a ȣĭta toate aчestea, este a sfъrъma baza Naцiona-litъцi voastre, шi a da streinȣlȣĭ arma de a ne ataka la or че пrilejȣ̆! Vedeцĭ bine kъ, lȣîndȣ-vъ dȣпe a-mъgitori voшtri пe kare la vale o sъ'ĭ jȣdekaцĭ singȣrĭ, o sъ пierdeцĭ nȣ nȣmaĭ цara, dar шi kiar sfînta reli-gie! voĭ, ka Romъnĭ шi kreшtinĭ adevъraцĭ, kînd vedeцĭ пe vre-ȣnȣl din voĭ kъ шovъeшte saȣ̆ greшaшte, îndreптaцi-vъ шi пovъцȣiцi-vъ ȣnȣlȣ̆ пe altȣlȣ̆ ka niшte fraцĭ, iar nȣ пrin kalomniĭ шi injȣrъrĭ, faпtъ че v'aȣ̆ desonorat în faцa a

toatъ Eвгопa, arъtîndв-vъ de niште oameni fъгъ nimik bвnв în voĭ; deштeптaцi-vъ, шi vedeцĭ bine kъ, kalea пe kare vъ kondвче minчвna, este kalea пeiri voastre, шi o Naцie sъ пierde singвгъ, kînd lasъ a esista vrajba kiar în sînвlв eĭ!

Sînt foarte konvinsв kъ, mвlцĭ din demoniĭ inkarnaцĭ, kare fвg de veritatea originalъ шi vъ amъgeskв, vъzînd aчeastъ skriere kare le гвпe maska în faцa lвmeĭ fъгъ sfialъ, шi în faцъ kiar a mвltor orbĭ d'intre voĭ, or sъ se kъzneaskъ, пrin felвrite kalomniĭ шi mijloaчe indirekte, sъ vъ fakъ a krede, saв kъ sînt minчвnĭ чele чe vъ arъt eв, saв kъ sînt пвsв de пartida boereaskъ sъ skriв, dar eв, пe de o пarte, lвînd de martor пe skriitorвl kъгвia am diktat de aв skris, D. K. Kaloigiв, iar пe de alta, пвind mîna пe kвgetвl meв, ka tatъ de 4 бъeцĭ, чe doresk viitorвl lorв, шi ridikîndв'mĭ frвnteа foarte seninъ kъtre kreatorвlв meв, пe kare пв l'am пierdвt ka dînшiĭ, vъ mъrtвrisesk voъ, kъ пв este niчĭ вna, niчĭ alta, чi vъ mъrtвriseskв kъ, sînt omвlв kъгвĭ пlaчe пвmaĭ adevъгвl; (lвkrв чe пočiв a vъ dovedi formal kъ, m'a fъkвt a пв avea niчĭ kiar чe sъ mъnînkв, пentrв kъ пв шtiв sъ minцв, sъ înшelв saв sъ lingвшeskв,) шi daka aveцĭ înkъ o religie, vъ reпetв în пвmele пrovedinцiĭ! în пвmele Пatriĭ voastre! (daka în adevъгв aveцĭ o пatrie) adвчeцivъ aminte de toate kîte vъ чitez eв aчi, шi daka aveцĭ o konшtiinцъ, vedeцĭ adevъгвl, vedeцĭ kъ toate arъtъrile mele, пв sînt de kît вn шir de adevъгвгĭ пetrekвte, шi aшa, deштeптîndвvъ din letargia în kare vъ цine înkinъtoriĭ de idolĭ, skвîpînd пe satana, шi fвgînd de toate lвkrвrile шi faп-

tele lȣĭ, înfrъцiцivъ, шi fiцĭ strînшĭ legaцi, ȣnȣlȣ kȣ al-tȣlȣ, kъ nȣmaĭ aшa veцĭ пȣtea пrosпera; adȣчevъцĭ aminte de пъrintele kare, vъzîndȣsъ aпroaпe de ora morцiĭ, aȣ kemat пe fii sъĭ, шi natȣraliчeшte le-aȣ arъtat ȣn znoп de пȣele, шi i-aȣ пȣs sъ le rȣпъ, шi n'aȣ пȣtȣtȣ, iar desfъkindȣle le-aȣ rȣпt kite ȣna ȣna; fiцĭ dar znoпȣl legat, iar nȣ пȣele singȣre; înfrъцirea шi adevъrȣl nȣ vedeцĭ voĭ kъ faчe tъrie nebirȣitъ? trȣbȣe sъ fiцĭ, saȣ koпiĭ saȣ nebȣnĭ aчeia чe nȣ înцelegeцĭ; nȣmaĭ Iȣda чel fъrъ de lege n'a voit sъ înцeleagъ; aшa шi voĭ чeĭ чe nȣ veцĭ voi sъ jȣdekaцĭ, шi sъ vedeцĭ adevъrȣl, sînteцĭ sfъrъmъtorĭ Naцiȣniĭ voastre, sînteцĭ чeia чe voiцĭ a restigni пe kiar mȣma voastrъ.

Eatъ trekȣtȣl, eatъ boeri vekĭ; sъ vedem akȣma шi пrezentȣl kȣ чeĭ noĭ.

PRESENTULŬ CU CEI NOI

Daka, спre a vъ konvinge, ar fi trebsit, atît d'in trekst, kît ші din пrezent, sъ spsĭ toate faпtele пe rînd ale fie-kъrsia, aпoĭ ar fi trebsit sъ fak volsme întregĭ; dar eŭ, krezînd kъ vorbesk oamenilor kare, пot jsdeka ші vedea binele din rъŭ, vъ џitez nsmaĭ kîte-va faпte din чele ksnoskste de toџĭ.

Ks kîџĭ-va anĭ, înnainte de anslŭ 1848, vre'o kîџĭ-va boerĭ, ші adevъraџĭ Romъnĭ; dsпe пolitika ші пroпagantele din afarъ, simџind kъ, sekolsl al XIX-lea, o sъ fie snŭ sekolŭ favorabil пentrs Naџisnele ssferinde, ka voitorĭ de bine aĭ џъri lorŭ, (dovadъ la aчeastъ este kъ, de ns voĭas eĭ, ns ar fi lъsat sъ se întinzъ пroпagandele, ші ns ar fi kontribsit singsrĭ, чi le-ar fi пъbsшit îndatъ), konssltîndu-se între dînшiĭ, ші kemînd пe D. Eliad; de bsna lor voe, ші nesiliџĭ de nimenĭ, rensnџînd la пrivilegile lorŭ, formarъ o konstitsџie în 21 de artikole, ші ssnt iskъlindso, fъks mijloksl a se пroпaga în toatъ џara, пentrs fericirea пatrieĭ lorŭ, maĭ ks seamъ kînd штiŭ foarte bine kъ, пrivilegile eraŭ date boerilor чe'шĭ aпъra џara ks sabia în mînъ ші averea lor, ші kъ, aчeste bsnsrĭ, ni le moштeneштe trîndavi de fanarioџĭ.

Aчeastъ konstitsџie, пrin ajstorsl пrovedinџiĭ ші al boerilor kare o îmпingea, sъ ші пroklamъ la 1848 Isnie 11, dar demoni înkarnaџĭ, înшelînd, înkъ de atsnчĭ пe adevъraџi konstitsџionarĭ, ka sъ se пoatъ folosi de okasie ші ka sъ'шĭ пoatъ faчe din inioranџa treпtele skъ-

reĭ пiedestalȣlȣĭ lorȣ, пlekarъ пe drȣmȣl komȣnijmȣlȣĭ, пentrȣ kъ vъzȣrъ kъ, leneшilor шi чelor fъrъ jȣdekatъ, asta le пlъчea; înчeпȣrъ dar, a le шoпti пe la ȣreke, (skimbînd konstitȣцia) kъ or sъ se ea moшiile шi averile boerilor шi or sъ le îmпarцъ чelor чe nȣ are, шi пrin sъrȣtъri de iȣdъ sъ fъчeaȣ fraцĭ, kȣ toцiĭ, în vreme чe, adevъrata konstitȣцie-ziчe „resпekt пersoaneĭ, resпekt пroпrietъцiĭ."

Aчeastъ infamъ a lorȣ faпtъ, sъ dete пe faцъ înkъ de atȣnчĭ, kъчĭ, vъzȣiȣ, шi aȣziiȣ singȣr, (пrekȣm шtiȣ шi alцiĭ) kъ, vre'o kiцi-va din mesagerĭ aĭ aчestor demonĭ înkarnaцĭ, înчeпȣrъ a striga în gȣra mare, la gȣvernȣl пrovizoriȣ: ȣniĭ, чerea sъ'ĭ fakъ generalĭ, alцiĭ, vorniчĭ de пolitie, alцiĭ vorniчĭ de temniцъ, шi nȣ maĭ шtiȣ чe, zikînd fъrъ rȣшine kъ, eĭ пentrȣ aчeastъ aȣ kontribȣit, шi aȣ rъgȣшit strigînd la пoпȣl, fraцilor; de atȣnчĭ kȣnoskȣĭ шi vъzȣĭ kъ, fъkîndȣ, din biata цarъ, o пlaпъmъ, o întindea toцĭ în toate пъrцile! шi ka sъ пoatъ izbȣti aчeшtĭ demonĭ maĭ bine, folosindȣse de zъпъчeala în kare пȣsese пe bietȣlȣ пoпȣlȣ, înчeпȣrъ a rъsпîndi vorbe kъ, boeri sînt aristokraцĭ kare nȣ vor feriчirea цъriĭ lorȣ; fъrъ sъ vazъ kъ, kiar boeri eraȣ kare alerga kȣ пoпȣlȣ fъrъ sъ se teamъ, fiind-kъ шtiaȣ kъ; odatъ o sъ iasъ la lȣmina ziliĭ, faпtele tȣtȣror boerilor konstitȣцionerĭ adevъraцĭ, iar nȣ miшeĭ шi înшelъtorĭ; шi, чea întiĭ treabъ de onoare le fȣse sъ dea kȣ пietre la Konsȣlȣl Rȣsesk шi altele.

Пȣterile streine însъ, Tȣrkia (sȣzeranȣl dȣпe traktate) шi Rosia, (пrotektorȣl шi aпъrъtorȣl dreпtȣrilor noastre) de шi пoate kъ, ar fi voit a ne da aчea konstitȣцie, dar, vъzînd kъ nȣ aȣ пlekat пe drȣmȣl чel bȣnȣ шi loial, шi kъ, ar fi o nenoroчire a ne lъsa пe drȣmȣl пe kare

пе кондѕче пълпътагіі; se înцeleserъ îndatъ între dînsele, interveпirъ a restabili ordina legalъ; апоі, viind ачі kѕ оштirea, în liniште, пînъ la Kotroчeпі, пе fъkѕ kѕnoskѕt kъ noі, пѕtem пѕmaі a чere, iar пѕ ші a faчe de sine-пе, ачеea че voimѕ, fъгъ пічі o înцelegere formalъ kѕ пѕterile.

Tot atѕпчі, vъzѕі kъ, se iskъlea o petiцie пе kîmпѕl Filaretѕlѕі, dar ші atѕпчі, ka ші akѕma, ale kѕі iskъlitѕrі sъ vedea în majoritate? ale копiilor, цiganilor пе kare іі пѕmiserъ fraцi lor, mъчelarilor, tabaчilor, ші alцi asemenea iskъliцi kѕ degetѕl de kite 10-15 orі ѕпѕl.

Kînd veni Omer паша, ші Fѕad efendi, kѕ оштirea la Kotroчeпі, trimise, ші чerѕ de la gѕverпѕ провizoriѕ sъ trimiцъ în tabъrъ, vre'o kîцi-va reпrezantaпцi din партеа Naцii, ka sъ спѕе че doreskѕ; аша gѕverпѕl, trimise vre'o 370 de персоane, (пе lîngъ kare, пентrѕ neпorочirea mea, eram eѕ akolo); ачі, mъ опreskѕ пентrѕ ѕпѕ moment, ші adresîndѕmъ kъtre тоці ачеia че аѕ ѕп karakter, le zikѕ sъ'ші adѕkъ aminte de чеea че fъkѕ akolo, Прінцѕl Dimitrie Gika, fiind ші olog de пічіorѕ, Ioan Kantakozino, Шarloti ші Gigîцъ Filiпeskѕ, ші alцi boerі, ші le va fi de ajѕпsѕ a se konvinge kъ, boeri kondѕчeaѕ adevъrata konstitѕціе.

Dar, îndatъ че Fѕad efendi, singѕr kѕ поі în kort, deskoпerind totѕl din eksajeratele lor чererі, прin kare пretindea kѕ пieпtѕl, ші vъzînd kъ, ачеst inoчent ші пъskînd попѕl, este kondѕs în ameцeala lѕі, maі mѕlt de чеі че doresk rъzbѕпarea, iar пѕ konstitѕцia, ші kъ se bъteaѕ ka orbii пе kîmпѕlѕ Vъkъreштilorѕ fъkîndѕ-se aristokraцi ѕпіі пе alцii, îndatъ vъzѕ kъ de ar fi o neпorочire, a пе lъsa

пe mînele ꙋnor asemenea demonĭ, шi restabilind ordina legalъ, isgoni din цarъ пe toцĭ aчeшtĭ demonĭ înkarnaцĭ пe kare iĭ kꙋnoskꙋ kъ nꙋ sînt loialĭ; шi în ꙋrmъ, rъmînd bietꙋl пoпꙋl ameцit, шi fermekat de dînшiĭ, sꙋferi aчeea чe шtim toцĭ, nꙋmaĭ пentrꙋ niшte nebꙋnĭ шi orbĭ rъzbꙋnъtorĭ kare, nꙋ aveaꙋ чe пierde, шi kiar de nꙋ ar fi izbꙋtit; toцĭ шtiцĭ nenoroчirile чe se întîmпlъ în ꙋrma lor шi, чeea чe sꙋferirъm dꙋпe ꙋrma nebꙋnilorꙋ; toцĭ doreskꙋ konstitꙋцia шi libertatea, шi nꙋ este kreшtin aчela чe n'ar dori feriчirea lꙋĭ шi a ꙋrmaшilorꙋ lꙋĭ; dar doreшte, шi este de dorit, nꙋmaĭ adevъrata konstitꙋцie шi libertate, iar nꙋ komꙋnismꙋlꙋ шi desfrꙋlꙋ kare ne-ar пierde пentrꙋ eternꙋ.

Se deskise ꙋnꙋ resbel obшtesk în Orient, шi чele 7 пꙋterĭ aliate, formînd ꙋnꙋ kongres la Пaris, ꙋnde înkeiarъ ꙋn traktat la 30 marte 1856 în kare пomenind шi de пrinцiпatele danꙋbiene, îndatorъ пe Aꙋstria sъ пꙋe 100,000, oшtire пe пiчor de rъsboĭ, kasъ пъzeskъ a nꙋ пъvъli vrъjmaшꙋlꙋ пrin Пrinцiпate; (faпtъ пentrꙋ kare чeĭ kꙋ пatimъ, kondamnъ пe пrinцꙋlꙋ Stirbeĭ, шi fъrъ sъ чiteaskъ traktatꙋl, ziчea kъ, Mъria Sa aꙋ adꙋsꙋ Nemцi în цarъ) dar, revolꙋцioneri noшtri saꙋ fermekъtoriĭ kare treeraꙋ пe afarъ, gъsind okazia a se folosi пe sine, fъkîndꙋsъ adevъraцĭ martirĭ aĭ libertъцiĭ; în anꙋl 1857 · mъ пomeniĭ, kъ trimise o eпistolъ, пrin kare ka sъ ne пoatъ amъgi шi ameцi înkъ odatъ, пe пovъцꙋia dꙋпe kꙋm veцĭ vedea; aчeastъ eпistolъ a lor, skoцîndꙋo шi eꙋ îmпreꙋnъ kꙋ alцĭ kolegĭ kꙋ kare eram la Konsiliꙋl mꙋniчiпal, sъ шi înпъцi îndatъ ka o пroпagantъ în toatъ цara; însъ, daka v'o пrodꙋk aчi mot-à-mot, kaꙋza nꙋ este alta dekît ka, чitindꙋo fie-kare kꙋ atenцie, шi fъkînd

*

ȣnȣ̆ analis fъrъ пъrtinire, între vorbele de îngerĭ чe ko-пrinde aчea eпistolъ, шi faпtele lor aktȣale, sъ le пȣteцĭ smȣlge singȣrĭ maska dȣпe obraz, sпre a'ĭ lъsa în ade-vъrata lor valoare de demonĭ aĭ infernȣlȣĭ, шi resпin-gîndȣle noveцile sъ vъ ȣniцĭ strîns ȣnȣl kȣ altȣlȣ̆, ka sъ nȣ lъsaцĭ avъ пierde, шi nȣmaĭ aшa, Dȣmnezeȣ̆ va bine voi kȣ voĭ, ka шi kȣ strъbȣni voшtri.

Iatâ copie dupe faimoasa epistolă trimi-să de revoluţionerii din Paris.

1856, Iunie 7.

„Asearъ fiind foarte tîrziȣ̆, nȣ пȣtȣrъm sfîrшi kon-„versaцia noastrъ; dъm voe dar, de шi sîntem în aчe-„laшĭ oraшȣ̆, sъ sfîrшeskȣ̆ пrin aчeasta; mъ voĭ sili a „skri kît maĭ пȣцin se va пȣtea, dar sъ te sileшtĭ шi tȣ „a o чiti, шi пîntre rîndȣrĭ, adikъ, a înцelege чe'цĭ sпȣĭ.

„De чe Franцa шi Englitera, aĭ zis tȣ, daka vo-„iaȣ̆ ȣnirea, n'aȣ̆ xotъrîto în kongresȣ̆? цĭ-am zis kъ, Îm-„пъraцiĭ, de шi îmпъraцĭ, dar sînt sȣmъ de lȣkrȣrĭ, atît „din lъȣntrȣ kît шi din afarъ, пe kare nȣ le пoate fa-„чe dekît kotiшĭ, de aчeia a шi пъskoчit aчea шtiinцъ „kare se nȣmeшte diпlomaцie.

„Franцa шi Englitera, kiar de ar voi, mъ înцelegĭ? „kiar de ar voi, n'ar пȣtea deskide rezbel Aȣstriĭ шi „Tȣrkii, пentrȣ okiшori noшtri чeĭ kъпrȣĭ; kъчĭ, пentrȣ „rъzboĭ, aȣ̆ trebȣinцъ de oamenĭ шi de banĭ, шi baniĭ „maĭ kȣ seamъ, nȣ vine, kînd Naцia nȣ este maĭ mȣlt saȣ̆ „maĭ пȣцin înkredinцatъ kъ, rъzboiȣl este drept шi пe „aпъrat; deчĭ, kȣm пȣtea ele xotъrî ȣnirea пrinцiпatelor?

„kînd Aȣstria ші Tȣrkia ziчea kъ, Romъniĭ nȣ vor ȣnirea?
„ші Aȣstria ші Tȣrkia, aveaȣ dreпtate în aпareнцъ, fi-
„ind-kъ Romъniĭ, n'aȣ fъkȣt niчĭ ȣnȣ felȣ de manifesta-
„re пrin kare, sъ arate kъ ar fi voind ȣnirea, mъ în-
„цelegĭ? afarъ de noĭ revolȣцionari, nimenĭ nȣ a чerȣt
„ȣnirea, ші în diпlomaцie atîцea indivizĭ, nȣ пot reпre-
„zenta formal o Naцie; чererile noastre, aȣ пȣtȣt da
„nȣmaĭ o idee a ȣnireĭ, aȣ пȣtȣt arъta enteresele чe aȣ
„пȣterile okчidentale în aчeastъ materie, dar nimikȣ maĭ
„mȣltȣ; цĭ-am sпȣsȣ kъ, atît пrin graĭ, kît ші пrin skri-
„sorĭ ші deпeшĭ telegrafiчe, am чerȣt (dȣпe шoпta la
„ȣreke a komisarilor) de la Romъnĭ ші dela Moldovenĭ,
„o пetiцie kъtre kongres, пrin kare, sъ чearъ ȣnirea, a-
„чea пetiцie чerȣtъ, n'a venitȣ; deчĭ, пentrȣ tot omȣlȣ
„kare se va gîndi ȣn minȣt, este învederat kъ, Franцa
„ші Englitera, nȣ пȣtea vota ȣnirea; maĭ adaogъ kъ,
„Kȣninga, Kolkȣn ші Beklar, raпorta kъ, ȣnirea nȣ este
„mȣlt doritъ de moldo-mȣntenĭ; deчĭ, daka ȣnirea nȣ s'a
„xotъrît în kongresȣ, vina este a Dv. kare aцĭ tъkȣt
„ші aцĭ fъkȣt пe morцiĭ, iar nȣ a Franцiĭ ші a Engli-
„terĭ.

„De чe? mi-aĭ zis înkъ, dȣпъ înkeerea пъчiĭ, n'aȣ
„silit пe Aȣstria, sъ iasъ din цarъ îndatъ? ші de чe n'a
„skimbat пe domnitorȣl de astъzĭ? de kînd lȣmea este
„lȣme, niчĭ o deшertare de teritoriȣ, nȣ s'aȣ fъkȣt fъrъ
„ȣnȣ termenȣ чel maĭ пȣцin de 3 lȣnĭ, чele lalte пȣ-
„terĭ, aȣ чerȣt 6 lȣnĭ, kъчĭ dreпt, пȣtea ele sili пe A-
„ȣstria a eшi îndatъ? dar ea, nȣ avea trebȣinцъ de a-
„tîta timпȣ, o sъ'mĭ ziчĭ, ka sъ iasъ din цarъ; negreшit
„kъ nȣ, dar tot trebȣia sъ'ĭ akorde чel maĭ пȣцin de 3

„lѕnĭ; dar Aѕstria aѕ maĭ adъogat kъ, Romъniĭ o iѕ-
„besk tare, ші simte trebѕinцъ ka ea, sъ maĭ întîrzie
„retragerea eĭ; чe пѕtea ziчe la aчeste kѕvinte, Franцa
„ші Englitera? kîndѕ шtia bine kъ ĭ-aцĭ пriimit kѕ florĭ?
„ші kînd în kѕrsѕ de doĭ anĭ, vъ fѕrъ, vъ ѕчide! ші
„vъ ѕѕgrѕmъ! nѕ aцĭ fъkѕt o singѕrъ пrotestaцie mъ-
„kar, kontra Aѕstrieчilorѕ; kiar de ar fi înkredinцate kѕ-
„vintele kъ, nѕ vъ sînt dragĭ Aѕstrieчiĭ, te întreb пe
„tine, formal, пѕtea ele sъ zikъ, kъ nѕ îĭ voiцĭ? Kînd e-
„raĭ Dta пrezident, sпѕnem, пѕteaĭ jѕdeka ші osîndi пe
„чineva пъпъ чe, пartea asѕпritъ nѕ îцĭ va da чel maĭ пѕ-
„цin o jalbъ? . . . nѕ . . . aпoĭ, de чe vreĭ ka în di-
„пlomaцie sъ fie alt fel?

„Afarъ de revolѕцionarĭ, ziчe Aѕstria, toцĭ mъ iѕ-
„besk ші mъ чerѕ; цara taчe; deчĭ Aѕstria are dreptate
„este aша? Aѕstria, aѕ maĭ zis înkъ чeva; de ne vom
„trage, a zis ea, revolѕцionari vor intra în цarъ ші
„vor skѕla пe sъtenĭ, ші vor ѕчide пe toцĭ boeriĭ ші
„пroпrietariĭ, цara n'are destѕlъ oштire ka sъ se aпere
„de revolѕцionarĭ, ші dovadъ kъ цara n'a zis niчĭ o
„singѕrъ vorbъ în favoarea чelor eksilaцĭ; Franцa ші
„Englitera, шtia bine kъ nѕ este adevъrat, dar fъrъ
„niчĭ o dovadъ ofiчialъ, чe пѕtea faчe? dar o sъ'm ziчĭ,
„ele aѕ konsolĭ ші agenцĭ, ka sъ afle adevъrѕl, пrea bi-
„ne, însъ, Aѕstria le ziчe, mъrtѕria konsolilor nѕ sъ
„пrinde, fiind-kъ, konsoli sînt oamenĭ, ші пrin ѕrmare
„kѕ slъbiчiѕnĭ, ѕniĭ пentrѕ banĭ, alцiĭ пentrѕ femeĭ frѕ-
„moase, alцi, пentrѕ пrieteni lor etc. etc. etc.; deчĭ, kon-
„soli din цarъ, te пot asigѕra kъ, adesea în raпortѕrile
„lorѕ, aѕ fost kontra чererilor noastre..

„Mȣma kъ e mȣmъ, шi tot nȣ dъ konilȣlȣĭ eĭ цiцъ
„nînъ nȣ nlînge, ba înkъ ȣneorĭ, îl шi lasъ sъ nlîngъ
„biniшorȣ; шi Dta verĭ ka, ne kînd Dv. staцi ne ka-
„nanea, kȣ чȣbȣkȣl în gȣrъ шi kȣ foile în mînъ, Fran-
„цa шi Englitera, sъ se ia de nъr шi sъ se lȣnte kȣ
„Aȣstria шi Tȣrkia; vъ mъrtȣrisesk kъ, asemenea nre-
„tenцie, nȣ este dreanтъ, ba înkъ v'o mъrtȣrisesk kъ,
„drentatea este din kontra.

„Kъ drentatea чere ka noĭ, sъ strigъmȣ de 20 de
„orĭ, шi sъ faчem 100 de sakrifiчe, ka nȣterile streine
„sъ voiaskъ шi sъ noatъ faчe чe-va nentrȣ noĭ; Sînt frate
„maĭ 3 anĭ, de kînd aȣ înчenȣtȣ rъsboiȣl, шi în tot tim-
„nȣlȣ aчesta, nȣ nȣmaĭ kъ nȣ fъkȣrъцĭ чea maĭ mikъ ma-
„nifestare, dar niчĭ чelȣ maĭ mikȣ ajȣtorȣ de la voĭ, niчĭ
„moral, niчĭ material, nȣ nriimirъmȣ; sъ deskise ȣnȣ kon-
„gresȣ la Narisȣ, шi nȣ trimiserъцĭ ȣnȣ singȣrȣ omȣ, din-
„tre voĭ, ka sъ snȣe membrilorȣ kongresȣlȣĭ, kare vъ este
„nъsȣl, шi kare vъ este dorinцa; шtiцĭ kъ aveцĭ aчi ni-
„шte fraцĭ kare, fъrъ niчĭ ȣnȣ enteresȣ nersonalȣ, lȣkrea-
„zъ nekȣrmat de 8 anĭ de zile, шi nȣ ne trimiserъцĭ
„niчĭ ȣnȣ ajȣtorȣ, de vreme чe ne шtiaцĭ linsiцĭ, шi nȣ
„ne trimiserъцĭ niчĭ mъkar o skrisoare, ȣnȣ kȣvînt, nrin
„kare, sъ ne snȣneцĭ, чe vreцĭ шi sъ ne daцĭ oare-kare
„îmnȣterniчire de a lȣkra nentrȣ natria noastrъ komȣnъ.

„Kantakosino, a trimis bani шi omȣl lȣĭ, a lȣkra kon-
„tra ȣniriĭ; Gikȣleшti, a trimis banĭ шi ne Sȣцake. a lȣkra
„kontra ȣniriĭ, Manȣ asemenea e trimisȣ nȣ шtiȣ de чine,
„a skris шi a lȣkrat kontra noastrъ; Шtirbeĭ asemenea
„aȣ trimis agenцi lȣi, шi kiar ne fiȣlȣ sъȣ; Gika de la
„Iaшȣ idem: Stȣrzea kȣ milioanele lȣĭ, fȣ el singȣrȣ la

„,faца lokȣlȣĭ; voĭ че fъkȣrъцĭ? nimik akolo, nimik aiчĭ,
„,шi noĭ singȣrĭ, шi fъrъ niчĭ ȣn ajȣtorŭ, lȣkrъm kontra
„,tȣtȣrorŭ milioniшtilorŭ; пȣblikarъm kъrцĭ, broшȣrĭ, me-
„,moare, note, adrese шi artikole, în toate jȣrnalele; des-
„kiserъm ka earba fiarelorŭ, toate ȣшile! înчепîndŭ de
„la Împъratȣlŭ, пînъ la odъeaшȣl sъlĭ kongresȣlȣĭ, шi is-
„bȣtirъm чel пȣцin, ka цara noastrъ akȣmŭ, sъ fie kȣ-
„noskȣtъ în toatъ Eȣropa, шi xotъrîrea kongresȣlȣĭ sъ
„fie kît se пoate în favoarea noastrъ; kъчĭ че a xotъrît
„kongresȣl? ka Naцia sъ fie konsȣltatъ пrintr'ȣn divan,
„aчea adȣnare, sъ nȣ înчeaпъ lȣkrъrile eĭ, пъnъ nȣ va
„eшi armia Aȣstriakъ: Kȣm nȣ vedeцĭ akȣma, kъ totȣl
„atîrnъ de la voĭ? dar o sъ ziчeцĭ, divanȣl o sъ fie
„nȣmit de Tȣrчia шi de Stirbeĭ, шi пrin ȣrmare, va vota
„kontra; negreшit kъ aшa va fi, daka voĭ, veцĭ faчe шi
„în viitorŭ, чeea че aцĭ fъkȣtŭ шi în trekȣt; însъ, kȣm
„nȣ vedeцĭ kъ, kȣ пrotokoalele, aveцĭ în ȣrmъ dreпtŭ a
„пrotesta, a arъta or че skamatorie, шi a чere or че
„îndreпtare? Tȣrчiĭ, sъ ziчem (шi чeea че krez bȣkȣrosŭ)
„kъ vor sъ eskamotese nȣmirea membrilorŭ, kъ vor sъ'ĭ
„,nȣmeaskъ de a dreпtȣl, iar nȣ sъ fie aleшĭ; kînd dar
„,D-v, veцĭ adresa o xъrtie kъtre Valefski, шi kъtre Пal-
„,merston, în kare sъ ziчeцĭ: „,Aцĭ zis în kongres kъ vo-
„,iцĭ ka Naцia sъ fie konsȣltatъ fъrъ ekчeпцie шi în toatъ
„,libertatea; aĭ zis kir Пalmerstoane, în kamerъ kъ, nȣ veĭ
„,sȣferi niчĭ o aпъsare, niчĭ o înrîȣrire asȣпra Naцii, în
„,aчest пȣnkt; deчĭ, eatъ че fak Tȣrчiĭ, eatъ че fak Dom-
„,niĭ, eatъ kare sînt dreпtȣrile noastre, шi eatъ kъ, чeea
„,че faче akȣma, este kȣ totȣlŭ kontra voinцiĭ шi a xo-
„,tъrîreĭ voastre, kontra dreпtъцiĭ шi a entereselor noas-

„ire.“ Kînd dar zik, пe veцĭ trimite o asemenea пrotesta-
„цie kъtre kabinete, nȣ vedeцĭ kъ, пe de-o пarte, daцĭ lor
„пȣterea de a пrotesta, ші kъ пe de alta, lȣmina пȣblikъ
„va sili oare kȣmȣ, va înkȣraja kabinetele, de a ne sȣs-
„цine? kъчĭ, o maĭ reпet, Englitera, maĭ kȣ seamъ kare
„este ȣn gȣvern пarlamentarȣ, este silit a ȣrma voinцeĭ
„пȣbliчe·

„Frate, gîndiцivъ bine ȣn moment, шĭ vъ veцĭ asi-
„gȣra kъ, Tȣrчiĭ, Domniĭ ші Aȣstriaчiĭ, nȣ пot faчe nimik,
„de kît пe sȣbt mînъ; kînd însъ, veцĭ пrotesta legalimente
„kînd veцĭ чere kȣ liniште, dar kȣ пȣtere, ші fъrъ sfi-
„alъ, чele statȣate în kongresȣ, nȣ va пȣtea nimenĭ atin-
„ge niчĭ ȣn fir de пъrȣ din dreпtȣrile voastre, rekȣnos-
„kȣte de toate пȣterile? ea, ameninцъ, dar nȣ пoate ni-
„mik maĭ mȣlt; пe kît însъ veцĭ faчe пe morцiĭ, domnȣl, Tȣr-
„kȣlȣ ші Neamцȣ, vor fi tarĭ; în zioa чe veцĭ ȣrma, eĭ sînt
„пierdȣцĭ; ȣitaцivъ kȣm moldoveniĭ, sъ înпotrivirъ fir-
„manȣlȣĭ чe пriimiserъ de a reinчeпe jȣdekata fraцilor
„B . . . . , Konsȣlatȣl Neamцȣ, ameninцъ, bъtȣ din пi-
„чiorȣ; Koronini, skrise lȣĭ Ghika, kъ va esekȣta firma-
„nȣl kȣ oштirea lȣĭ; Bȣolȣ, trimise asemenea o skrisoare
„foarte ameninцъtoare; boeri nȣ voirъ, ші Nemцiĭ înghi-
„цirъ în sek; akȣm kȣ banka, ші maĭ faenȣ; a venit de-
„пeше de la Viena, din пartea Îmпъratȣlȣĭ, sъ se dea
„пrivilegiȣl bъnчi Aȣstriaчilor; moldoveniĭ, înkiserъ toate
„kanцileriile, ші sъ dȣserъ toцĭ la divanȣl ad-hoc, ші
„divanȣl, votъ kontra Aȣstriĭ, în skȣrt, îndatъ чe eшiцĭ la
„lȣmina zileĭ, ші пrotestaцĭ kȣ liniште, dar kȣ tъrie, nȣ
„vъ пoate faчe nimik; пe kît însъ, veцĭ tъчea în întȣne-
„rik, пe sȣbt mînъ, vъ va sȣgrȣma.

„La voĭ este alegerea ші пъterea, în mîna voastrъ „stъ tot viitorъlŭ църiĭ, prin ъrmare, al vostrъ! deчĭ, akъm, „kъm vъ veцĭ аштерne, аша vъ veцĭ kъlka.

„Trebъe sъ fiцĭ koniĭ miчĭ, ka sъ nъ vedeцĭ kъ, pro-„testînd, nimenĭ nъ vъ poate faчe nimik; Faчeцĭ dar o „xъrtie kъtre Palmerstonŭ, ші Valefski, saŭ kiar kъtre „Împъratъlŭ; mъlцъmiцiĭ de чele чe aŭ fъkъt pentrъ voĭ, „apoĭ, spъneцiĭ: „domnъlŭ faчe аша ші аша, noĭ ve-„nim potrivit чelor skrise în kongresŭ, sъ se skimbe „Domnъl, într'alt-fel komisariĭ, pot sъ nъ maĭ vie kъ „sînt de prisosŭ; noĭ vrem, potrivit чelor skrise, ka din „vanъl, sъ fie ales, ші ales de toate klasele, de o po-„trivъ reпresentate, Tъrчiĭ, fak аша ші аша, drentъrile „noastre ші xotъrîrea kongresъlъĭ, sînt kъlkate, noĭ pro-„testъmŭ. Aъstrieчiĭ zik аша, fak аша, rangъrile sъ daŭ „ka ploaea, baniĭ sъ varsъ шiroae noĭ protestъm ші „ч. l. t. ziчeцĭ kъ, daka petiцia voastrъ, nъ este sъb-„skrisъ de toatъ цara, priчina este, temniцile ші baione-„tele.“ Apoĭ trimiteцĭ aчea xъrtie (dъblъ) ъna kъtre Na-„poleon, ші alta kъtre Palmerstonŭ, ші vъ asigъrezŭ kъ „пъmele sъb-skriшilorŭ, nъ vor fi пъblikate, ші kъ veцĭ „vedea îndatъ înterpretъrĭ în kamerъ, jъrnalele ъrlînd, ші „чererile voastre împlinite; vъ чer însъ, sъ trimiteцĭ ъn „omŭ al vostrъ; veцĭ faчe ші veцĭ dobîndi, totŭ чe do-„riцĭ.

„Frate, îndeamnъĭ sъ nъ piarzъ ъn minъt; e mъlte „de fъkъt akъma, ші noĭ ne kъsnimŭ a birъi intrigile „ші milioanele vrъjmaшilor, dar nъ ne kezъшъim de „kît, de veцĭ triшite îndatъ xîrtia чerъtъ, ші ъn omŭ al „vostrъ, or kare veцĭ voi, ші karele, sъ aibъ ші vre-o

„1000 de galbenĭ în bъzъnar, nъ e mare lъkrъ, kъ dînd
„fie-kare че поate, în 5 zile пъteцĭ adъna 1000; fie
„800, fie 700; noĭ, nъ черemъ niчĭ o înkredere în
„nimenĭ; noĭ nъ vrem sъ fim niчĭ boerĭ, niчĭ miniштri,
„niчĭ mъkar isпravniчĭ; noĭ vrem ka omъl nostrъ, sъ
„meargъ singъrъ, sъ aъzъ singъrъ, sъ vorbeaskъ singъrъ,
„шi sъ keltъiaskъ el singъrъ.

„Noĭ, îĭ vom deskide toate ъшile, шi atъnчĭ, прin
„tr'însъl (kъчĭ чel пъцin veцĭ avea maĭ mъltъ înkredere
„de kît în noĭ) vъzind, kъ чele че vъ zik, sînt adevъ-
„rate, kъ adikъ, Franцa шi Englitera, doreшte kъ fok
„sъ fiцĭ цanцoшĭ, sъ strigaцĭ, sъ пrotestaцĭ, шi sъ че-
„rъцĭ; sпeraцĭ kъ veцĭ deveni чeea че doriцĭ a fi, adikъ
„adevъraцĭ Romъnĭ; шi vъ asigъr kъ, veцĭ dobîndi îndatъ
„черerile voastre; чere шi цi sъ va da, bate шi цi se
„va deskide, чine faче пe mortъlъ, mort rъmîne, чine nъ
„dъ din mîînĭ, sъ înneakъ„

„Franцa, шi Englitera, nъ пot faче че vorъ, пъпъ
„nъ le veцĭ îmпъterniчi прin пrotestъrile voastre; Ele nъ
„пot sъ ne апere, de nъ ne vom апъra noĭ; ele sînt
„silite în апarenцъ, a faче or че konчesie Аъstriĭ шi Тъr-
чieĭ; ast-fel чere diпlomaцia în or че lъkrare; kînd însъ
„vorъ fi sпrijinite kъ tъrie, de пrotestъrile voastre, a-
„tъnчĭ, ele vor пъtea a vъ sпrijini, шi пe voĭ, шi dreп-
„tъrile, шi черerile voastre, kъ tъrie; dar a sъ lъпta ele
„singъre, kînd voĭ tъчeцĭ, nъ пot, шi nъ vor пъtea.“ —

Iatъ fraцilorъ, Eпistola Dlor revolъцionarĭ kare,
dъпъ kъvintele îngereшtĭ че sъ koпrinde într'însa, шi

dsпъ fantele ші skrierile lor aktsale, de ns veцĭ fi înkъ orbĭ, îĭ veцĭ ksnoaште чine sînt, ші че fak.

Пе aвtorsl însъ, aчestiĭ eпistole, de veцĭ voi a'l ghîчi, este foarte lesne a'l devina, dsпe ksvintele ,,bate kъ se va deskide, чere ші цi sъ va da" sъ ns пierdeцĭ însъ din vedere, kîte-va ksvinte la kare am a vъ faчe oare kare esпlikaцiĭ la vale, adikъ: kъ, aš trimis aчeastъ eпistolъ dsпe мonta la sreke ale komisarilor kongresslsĭ; 2 kъ în kærsš de 8 anĭ, штiindsĭ liniцĭ de sъraчĭ, ns le trimeserъцĭ niчĭ sn ajstorš, niчĭ moral, niчĭ material; 3 kъ, daka пetiцia ns este iskъlitъ de toatъ цara sъ ziчeцĭ kъ, kasza aš fostš temniцele ші baionetele.

Aпoĭ, пentrs nenoroчirea bieteĭ цъri! la ansl 1858, sпre a se ezeksta o rъzbsnare пersonalъ, dar пolitikъ, fъks a se tolera intrarea lorš în пrinчiпat, kiar de Пrinцsl kaimakam.

Ks venirea lor în цarъ, пe baza eпistoleĭ ші a lasdelorš lorš, toцĭ aштeпtaš sъ vazъ чeva msltš; îndatъ vъzsrъm kъ, în lokslš jsrnalslsĭ ,,Пrsnksl Romъnš" se nъsks jsrnalsl ,,Romъnsl" în loksl ,,Пoпslslsĭ ssveran" ,,Reforma" ші altele.

Romъnsl, îшĭ lsъ de divizъ ,,bate kъ se va deskide, чere ші цi se va da" iar Reforma ,,voчea пoпorslsĭ, voчea lsĭ Dsmnezeš; msnчeште ші veĭ avea, sпarge ші veĭ intra" (la vale voĭ vorbi ші de divize).

Aчeste doъ ziare, împreanъ ks ziarsl ,,Libertatea" чe sъ redija de D-ns M. A. Kanini, tovarъшš bsnš al Dlsĭ Valentineans; de la întiisl lor anš, înчeпs, de ші ks maskъ dar a se vedea чe sînt ші чe aš de skoпš.

Пotrivit konvenцieĭ trimisъ de пȣterĭ, sъ invokъ adȣпъrĭ пȣbliчe, пentrȣ alegerea deпȣtaцilor divanȣlȣĭ ad-hoc: se deчise adȣnarea la Bosel, шi sala Slъtineanȣ, aчi se vъzȣ o sȣmъ de ritorĭ шi filologĭ, kare maĭ de kare, nȣmaĭ sпre a пȣtea atrage oпinia bietȣlȣĭ inoчent пȣblik, ka sъ'шĭ пoatъ asigȣra viitorȣl lor, пrin пensiĭ kȣ lefȣrĭ marĭ (lȣkrȣ чe s'a шi fъkȣt.)

Toцĭ în toate пъrцile anȣnцaȣ̆ kъ, oпiniȣnea пȣblikъ este liberъ шi kъ, alegerile fiind libere, nȣ vor sȣferi niчĭ o înrîȣrire a gȣvernȣlȣĭ, orȣ̆ a altora, saȣ̆ vre o imпȣnere.

Aчi, staȣ̆ пentrȣ ȣnȣ̆ momentȣ̆ шi, konjȣrîndȣvъ пe toцĭ kiцĭ aцĭ fost în aчele sъlĭ, sпȣneцimȣ̆, nȣ aцĭ vъzȣt 5 mese kȣ kîte o listъ skrisъ kȣ 24 nȣme, шi ȣna пȣsъ în stilп? aчeasta însъ, aȣ̆ fostȣ̆ aпroпo de imпȣnere шi violenцъ; чine пȣteцĭ, saȣ̆ kȣtezaцĭ a ziче kъ, aчele liste шi пroпagande, nȣ era o imпȣnere din пartea revolȣцionarilorȣ̆? da oare nȣmaĭ чeĭ în liste rъmъseserъ în toatъ цara, чeĭ maĭ învъцaцĭ? alцiĭ nȣ se maĭ gъsea de kît eĭ? vъ voĭ konstata însъ, пentrȣ чe sъ fъkȣ toate astea.

Atȣnчĭ, vъzȣĭ o sȣmъde bilete чe se îmпъrцea пe la bieцĭ oamenĭ, kȣ kîte 5 nȣme skrise, aȣziĭ пe ȣnȣ̆ jȣne stȣdent kъ, de шi tatъso avea însemnate alte nȣme dar el, ĭ-a fȣrat însemnarea aчeia din bȣzȣnar шi i-a пȣs пe a lȣĭ kȣ nȣmele lȣĭ Roset, Brъtianȣ, Goleskȣ, Ioranȣ̆ шi altȣl.

În fine, se alese bine rъȣ̆; se deskise divanȣl ad-hoc, se пroпȣse чele 4 пȣnktȣrĭ, din kare, чeȣ̆ maĭ пrinцiпal шi maĭ sȣsцinȣtȣ̆ kȣ fok de Dnĭ Brъtieni, Roseti, шi alцi, fȣse aчela alȣ̆ Пrinцȣlȣĭ streinȣ̆,

alesȣ̆ dintrȣ o dinastie moшtenitoare de ale Eȣroпeĭ, deklarînd tot odatъ kȣ чea maĭ mare пȣtere, kъ trebȣe sъ чerem пe Ieronim Naпoleonȣ̆; iar kontrariatori ideĭ revolȣцionerilorȣ̆, fȣserъ boeriĭ kare, пenetrînd în misteriosȣl rъȣ̆ чe ne-ar fi пȣtȣt veni, nȣ voirъ, шi eĭ kъzȣrъ; însъ, пartida Dlor, ka sъ'шĭ пoatъ forma o majoritate, înчeпȣ îndatъ a пroпaga diskordia între пoпȣl шi boerĭ.

Jȣrnalȣl Romъnȣl, ka sъ dea ȣn argȣment maĭ tare la sentenцa чe i se va deчide kiar de divinitatea пe kare aȣ̆ insȣltat în tȣrbarea lȣĭ, din anȣl întîiȣ̆, înчeпȣ a isbi în biserikъ шi în religie, fъrъ niчĭ o sfialъ, шi fъrъ sъ se gîndeaskъ kъ, strъbȣniĭ noшtri, nȣmaĭ пrin kredinцa чea tare în sf. religie шi biserikъ, aȣ̆ isbȣtit шi în rъzboae, шi în or чe întreпrindere; aчest jȣrnal, пrin desfrîȣl sъȣ̆ чel idololatrȣ, ȣitîndȣse la atîte biseriчĭ шi monastirĭ fъkȣte de Boeriĭ чeĭ vekĭ, шi vъzîndȣ̆ kъ idoli чeĭ noĭ, nȣ o sъ пoatъ faчe niчĭ mъkar ȣna, înчeпȣ a le batjokori! шi kiar a le faчe kaпiшtĭ! nȣmaĭ desfrîȣl la kare adȣчe пe пoпȣl шi пe jȣnime aчest jȣrnal, fъkȣ ka, biserika noastrъ, sъ devie lokȣl de întîlnire a чelor nelegiȣiцĭ, шi desfrъnaцĭ! kare, în oarba lorȣ̆ fȣrie de deпravaцie, kȣtezъ a bate пe пreotȣ̆ kiar în sfîntȣl temпlȣ, înbrъkat în sfintele odъjdiĭ! шi kiar în seara joĭ пatimilor! aчi însъ, sînt doъ lȣkrȣrĭ; ȣnȣl kъ, nȣ strikъ el, чi, пrea sfiinцia sa kare ȣrma sъ'ĭ sfъrame kaпȣl kiar de atȣnчĭ, шi kȣ kiar sakrifiцiȣl korпoral, ka sъ'шĭ sȣsцie sf. religie шi biserikъ, al kъriĭ kaп este; шi al doilea kъ de la чeĭ rъtъчiцĭ aшtent maĭ mȣlte, fiind-kъ sînt oamenĭ

martꙋrĭ kъtre kare ꙋnꙋl dintr'înшiĭ aꙋ zis kъ, de va trebꙋi, шi kiar ovreĭ sъ faче, nꙋmaĭ banĭ sъ iasъ.

Апоĭ, aчeste jꙋrnale, kondꙋse de oamenĭ fъrъ чea maĭ mikъ politikъ, înчepꙋ a bate pe toate pꙋterile pe rînd, pe Franца, Englitera, Aꙋstria, Rꙋsia, Prꙋsia, шi Tꙋrчia; шi în ꙋrmъ, ka niшte oamenĭ fъrъ шirꙋ înчepꙋ iarъшĭ a le lingꙋшi шi a linge ꙋnde a skꙋipat; dar o sъ'mĭ zikъ kъ, jꙋrnalꙋlꙋ Libertatea este kare a bъtꙋt kiar pe Napoleon, шi kъ aꙋ fost kondꙋsъ de ꙋn strein; nꙋ este de priimit vorba aчeasta pentrꙋ kꙋvîntꙋl kъ, este jꙋrnal romъnesk kondꙋs de tovarъшꙋ D-lꙋĭ Valentineanꙋ, шi eшit la noĭ în limba Romъneaskъ.

De doĭ anĭ шi jꙋmъtate, sъ deskise kamera, шi nꙋ se vъzꙋ într'însa de kît rъsbꙋnare, nꙋmindꙋsъ nꙋmaĭ kъ revolꙋционariĭ fiind patrioцĭ, sînt stînga, шi boeriĭ, fiind aristokraцĭ, sînt dreapta; prin ꙋrmare, dreapta, stînga, dreapta, stînga, aчeasta este lꙋkrarea de doĭ anĭ шi jꙋmъtate a kameri în kare sînt Dni revolꙋционarĭ.

Toцĭ moldo-mꙋnteni, шtiꙋ kъ, xotъrîrea între ambele prinципate, era fъkꙋtъ ka, orĭ pe kare va alege maĭ întîĭ de domnitor, pe aчela sъ'l aleagъ шi чeĭ lalцĭ spre a se realiza ꙋnirea; la 24 genarie însъ, revolꙋционeriĭ, voind a'шĭ faче partidъ în inioranцъ, шi ka sъ se arate eĭ, ka întîĭ patrioцĭ înfokaцĭ, propagъ popꙋlꙋlꙋĭ шi stꙋdenцilor sъ vie la Mitropolie înarmaцĭ, kъ boeri nꙋ vor sъ aleagъ tot ꙋn domnꙋ; dar toate fꙋserъ geaba kъчĭ, în zioa de 24 Genare, boeri sînt kare votarъ шi aleserъ tot pe domnitorꙋl ꙋnireĭ în ꙋnaminitate.

La 21 шi 23 Maĭ, fꙋseĭ în kamerъ, шi întîĭ vъ-

zȣiȣ̆ kȣ okiĭ meĭ пe ȣnȣl din Dnĭ revolȣцionarĭ, fъkînd se-mne mъчelarilor шi tabaчilorȣ̆ пe kare iĭ adȣsese akolo sȣbt kȣvînt kъ boeri, vor sъ deklare пrinц strein; eaȣ̆ de martor пe Dnȣ I. Bъbeanȣ, kare din întîmпlare era пe dealȣl Mitroпolii, ka deпȣtat, kъ aȣ̆ vъzȣt пe aчeĭ tabaчĭ kare întrevorbea шi sпȣnea, kȣm a venit пe la dînшiĭ înbrъ-kaцĭ în kostȣm naцional, шi kȣm iaȣ̆ kemat sъ vie; asemenea vъzȣrъm шi пe toцĭ îmпъrцitorii D-lȣĭ Roseti veniцĭ пrin ordinȣlȣ̆ D-nealȣĭ; шi al doilea kъ, vъzȣĭ шi aȣziĭ пe пrinцȣl D. Ghika, George Шtirbeĭ шi пe D· Katargiȣ̆, strigînd în gȣra mare шi kȣ чel maĭ mare fok; jos mъsчile, desfъшȣra-цivъ din stendardȣl minчinosȣ̆, aчi în kamarъ, nimenĭ nȣ este deosebit, sîntem toцĭ mandatariĭ цъriĭ, пrin ȣrmare toцĭ ȣna; nȣ e dreanta, nȣ e stînga, etc. etc. atȣnчĭ era desba-terea kestii lъrgiri votȣlȣĭ elektoral; Dni revolȣцionarĭ fъrъ remȣшkare de чeia чe faчe шi, kondȣшĭ nȣmaĭ de patima rъzbȣnъriĭ, шi a пroпriȣlȣĭ lor enteres, voia ka, пroektȣl de legea elektoralъ, sъ fie fъkȣt nȣmaĭ de Dni mi-niшtri, шi komisia чentralъ, шi sъ nȣ se maĭ treakъ пrin kamera legislativъ, чi sъ пe vie dea dreпtȣl sankцio-natъ de пȣterĭ; пartea dreaпtъ, kȣ dreпt kȣvînt, шi ka niшte oamenĭ kare, пrevъd maĭ deпarte, n'aȣ̆ пriimito, шi aȣ̆ deklarat de o kъlkare a aȣtonomiĭ, or чe пroekt nȣ va fi trekȣt пrin kamerъ. Dnȣ Brъtianȣ, Roset шi Verneskȣ, tȣrbaцĭ de rъzbȣnare, kombъtea пrin sofisme kît пȣtea, пe пartea dreaпtъ; eatъ kestia пentrȣ kare adȣnase пe пoпȣl, iar nȣ dȣпe kȣm ĭ-aȣ̆ minцit kъ, era sъ aleagъ пrinц strein; пentrȣ enteresȣl a 7 — 8 in-divizĭ, пȣцin le-a пъsat daka kȣ aчeasta kъlkaȣ̆ aȣtono-mia saȣ̆ nȣ, пentrȣ kъ, or kare romъn kȣ kît de пȣцinъ

jȣdekatъ, gîndindȣ-sъ пȣцin maĭ seriosȣ̆, o sъ vazъ kъ чererea D-lor revolȣцionerĭ, era o adevъratъ kъlkare de aȣtonomie a цъreĭ, пentrȣ kȣvîntȣl kъ, daka s'ar fi пriĭmit чererea D-lor, aпoĭ, пȣmaĭ ȣn singȣr artikol пetrekȣ̆ пrin kamerъ, шi în ȣrmъ пȣ am fi avȣt dreпtȣlȣ̆ a refȣza or чe alt artikol пe ar fi venit din afarъ; iatъ dar kъ, faпta boerilor, aȣ̆ fost o faпtъ de adevъraцĭ Romъnĭ.

Dar oare, пȣ ghiчiцĭ ka шi mine kaȣsa чe ĭ-aȣ̆ sforцatȣ̆ sъ fakъ aчeastъ faпtъ? de шi пoate kъ o ghiчiцĭ, dar tot sъ v'o esпlik пentrȣ пȣцin: toцĭ îĭ kȣnoшteцĭ kъ aчeшtĭ D-nĭ revolȣцionerĭ, toцĭ sînt *μα τον παρά* шi kъ, viind în цarъ, пrin felȣrite minчȣnĭ шi пromisiȣnĭ, le fъkȣrъ ȣniĭ шi alцiĭ stъrĭ ka sъ пoatъ fi aleшĭ de deпȣtaцĭ, (пrekȣm fȣse шi Radȣ Angel la divanȣ ad-hoc) пentrȣ kъ într'alt kiпȣ̆, konvenцiȣnea пȣ'ĭ пȣtea tolera; aшa dar, akȣma, vъzîndȣ-sъ ameninцaцĭ de aчeea чe le aȣ̆ fъkȣt stъrile strategik, пȣцin le-a пъsat lor daka kъlka dreпtȣrile цъriĭ, saȣ̆ пȣ, destȣl sъ se asigȣre пe eĭ шi viitorȣ lorȣ̆.

Пe toatъ zioa, шi în tot lokȣl, пȣ se aȣde alt-чeva din пartea misionarilor lor, de kît kъ, sъ пe ȣnim odatъ ȣni kȣ alцiĭ ka sъ esterminъm пe чokoĭ; la aчeasta iaȣ̆ de martor пe D. T. V. ka sъ mъrtȣriseaskъ singȣr kȣm în grъdina Чiшmegiȣ ĭ-aȣ̆ zis D. N. M. tokmaĭ aчeste kȣvinte; asemenea iaȣ̆ de martor пe D. I. L. kare, aflîndȣ-sъ пomojnik la o sȣпt-administraцie, lîngъ Kozia, kȣm, adevъratȣlȣ̆ пatriot D. G. M. ȣmпlîndȣшĭ lada kȣ пatriotism sȣпъtorȣ̆, îшĭ lȣase drȣmȣl пe la Kozia sпre Transilvania, шi kȣmȣ̆ el, пeпȣtîndȣ̆ resista în kontraĭ kȣ dorobanцiĭ, l'aȣ̆ пrinsȣ̆ kȣ чele doъ sъlaшe de цigani.

Fie-kare vedeцї foarte bine kъ, de kînd aў intrat n цarъ aчeштї oamenї, mizeria шi nenoroчirile, aв venit пeste noї! lor nв le пasъ nimik, пentrв kъ nв maї aў чe пierde, dar noї! noї sвferim! шi пeste пвцin de nв ne vom deштeпta, o sъ ne пierdem!

Sъ venim akвma a esпlika maї întîiў deviza Romъnвlвї шi a Reformeї; Romъnвl ziчe „bate kъ se va deskide“ vъ las akвma ka, singвrї Dv. domnilor чititorї, sъ faчeцї вn analis între aчeste kвvinte evangeliчe шi, între чeea чe konцine aчest jвrnalў, шi sînt foarte konvins kъ, îndatъ veцї kвnoaшte kъ nв este alt чeva de kît вn jвrnal kв totвl demoralizat din kaвza kъ, înfвndîndвisъ minчвnele, ш'aў пierdвt bвsola ka шi o korabie, шi merge dвпe пroverbвl Rвmъnesk forfota.

Reforma ziчe „voчea пoпorвlвї, voчea lвї D-zeў, mвnчeшte шi veї avea, *sparge şi veї intra*“ kît пentrв voчea пoпorвlвї, v'o zik kъ este voчea lвї D-zeў, nвmaї akolo вnde kondвkъtorї lвї nв sînt feвdalї ka D-lor, шi вnde пoпвlв este lвminat; iar пentrв sпargere, v'o zik kъ, D. redaktorў, nв пвtea sъ zikъ o vorbъ maї adevъratъ de kît aчeasta, пentrв kъ, daka D-lвї ne învitъ la faпtъ tîlxъreaskъ, are tot rezonвl, пentrв doъ kвvinte; întîiў, пentrв kъ, singвr este obiчnвit a sпarge шi a intra, adikъ пrekвm aў lвat versвrile altвia шi le-a dat пentrв 20 de пolї, neпlъtind niчї kiar astъzї imпrimaцia lorў; шi al doilea kъ, aчeastъ leцie, o are lвatъ foarte bine шi motamo de la kвrtea arsъ, kъчї, de n'ar fi aшa, вn adevъrat Romъn nв îndeamnъ пe nimenї la tîlxъrie, чi la faпte oneste шi fraterne.

Sъ ne koborîm akвm la kite-va kвvinte din eпistola

D-lor: zіче kъ, vъ învitъ a protesta dвпъ шonta la в-reke, ale komisarilor kongresвlвĭ, пвteцĭ oare sъ zічeцĭ kъ oamenĭ ачeшtia sînt de onoare? or пв? пentrв kъ, kiar daka ar fi fost adevъrat (lвkrв че пв krez) kъ komisari le-a шontit în favoarea цъriĭ, eĭ, tot пв trebвia sъ spвe, ka sъ se aвzъ în Eвropa kъ, komisari fak intrigĭ în provinцiĭ; al 2, kъ, în kвrsŭ de 8 anĭ, шtiindвĭ liпiцĭ пв le trimeserъцĭ пічĭ вn felŭ de ajвtor, пічĭ moralŭ пічĭ material; ачi rъmîne sъ vedeцĭ fie-kare, kв че banĭ a trъit în streinъtate, шi kв че banĭ a venit ачilea, ka sъ proklame kв fok, pe prinцвl Eronim Napoleonŭ, de prinц strein; шi al 3, ka sъ zічeцĭ kъ, daka petiцia пв este iskъlitъ de toatъ цara, pricina este temпiцile шi bagionetele; че oare vъ maĭ trebвe ka sъ vъ konstatŭ kъ, ачeшtĭ oamenĭ, tot daвna s'aŭ servit шi sъ servъ kв minчвna? krez kъ пв vъ maĭ trebвe esplikaцie, fiind kъ-ĭ vedeцĭ kiar akвma; шi, чitind bine шi kв atenцie toate faptele lorŭ, veцĭ vedea singвrĭ kъ, ачeшtĭ oamenĭ пв sînt pentrв bieцi Romъnĭ, de kît пiшte demonĭ fermekъtorĭ kare, pentrв enteresele lor, îĭ tîraшte la eшafod.

Dвпъ че venirъ în цarъ, вitînd kъ, aŭ blamatŭ pe toate пвterile, înчepвrъ a striga nekontenit, înarmarea цъrĭ; da oare, daka ar fi fost пiшte adevъraцĭ patrioцĭ, ar fi fъkвt'o ачeasta? пв, pentrв kвvîntвl kъ, шtie bine kъ, noĭ пв avem пічĭ fabrikъ de пвшчĭ, пічĭ de kapse, пічĭ de monedъ, шi пвterile blamate de dînшĭ, îndatъ ne-ar fi oprit emportвl tвtвror obiektelor пeчesariĭ, шi al doilea kъ, maĭ întîiŭ ar fi trebвit sъ ia Karta Eвropeĭ, шi sъ vazъ вnde sîntem, чine sîntem, шi че пвtem, ka kîte braцe s'ar пвtea skoate la o vreme ast-fel, fiind

kъ, de nȣmъrъ D-lor 5 milioane, greшesk nentrȣ kъ în ačest nȣmър sînt bъtrinĭ, femeĭ шi konii; iar daka n'ar ziče kъ, kȣ ajȣtorȣ lȣĭ D-zeȣ, nrekȣm aȣ fъkȣt шi strъmoшi or; asta nȣ ar nȣtea, nentrȣ kъ, ш'aȣ renegat ne D-zeȣ. шi ne kondȣče ne kalea ȣnitъцiĭ dȣnъ jȣrnalȣl Romъnȣl шi Reforma; ш'anoĭ akȣma nȣterile nȣ sînt desbinate ka în trekȣt, sъ noatъ ȣrĭ ȣna kontra altia, чi sare ȣna nentrȣ alta.

Aȣ zisȣ kъ, eĭ nȣ vorȣ sъ fie ničĭ ministri, ničĭ domnĭ, ba ničĭ kiar isnravničĭ; nȣmъraцĭ ministerele kîte sъ skimbarъ (nentrȣ nenoročirea цъriĭ) шi vedeцĭ singȣrĭ, če čer ъшtĭ oamenĭ? fȣserъ tot din eĭ la minister kît-va timn (de ȣnde inkanabilitatea ĭ-aȣ denъrtat) шi če fъkȣrъ? sъ skimbe bieцi fonkцionerĭ sȣnt kȣvînt de neînkredere, (negreшit kъ s'aȣ temȣt sъ nȣ'ĭ deskonere) D. Brъtianȣ, fȣse ministrȣ de Interne шi eram akolo kînd 7 bieцĭ oamenĭ, aшtentaȣ sъ reklame la D. ministrȣ, nъsȣrile lor, iar D-lȣĭ dȣnъ če sъ sъtȣrъ čitind jȣrnalȣl, anȣnцîndȣle kъ n'are vreme D. ministrȣ, eшi n'in kamera direktorȣlȣĭ шi o nlekъ; D. Roseti, ka ministrȣ al kȣltelor se dȣse a kasъ la D-lȣĭ ȣn biet jȣne, kȣ o netiцie ka sъ čearъ ajȣtor nentrȣ înmormîntarea bietȣlȣĭ serdar Krȣцeskȣ, kare mȣrise, шi konsoarta, шi konii, eraȣ bolnavĭ în nat; шi D-lȣĭ în lok sъ vie îndatъ în ajȣtor (nentrȣ kъ nȣ da din fondȣrile D-lȣĭ чi din ale цъriĭ) zise bietȣlȣĭ omȣ; aiчĭ D-le nȣ sînt ministrȣ, шi îĭ deskise ȣшa; el îĭ arъtъ dovezile, D. ministrȣ iĭ renetъ ačeleaшĭ kȣvinte; destȣlъ dovadъ nentrȣ sȣfletele ačestor fermekъtorĭ kare vor nȣmaĭ nentrȣ dînшiĭ, шi kare n'aȣ milъ de sъrak.

Sînt aţiţea sekolĭ, de kînd ţara ш'aŭ ţinut kontabilităţile tazaurilor, ku romănĭ, fără să aibă trebuinţă de strein. D-lor însă, kare cerură de prinţ strein pe Ieronim Napoleon, kum veniră la minister proektară aducerea din Franţa a instruktorilorŭ, ш'apoĭ din Franţa . . . . paguba tazaurului ţărĭ, ku lefile enorme ce li să daŭ, шi ruшine romănilor, kă nu sînt kapabilĭ a'шĭ kîrmui singurĭ averile! pănă akumŭ s'a găsitŭ oamenĭ kapabilĭ între Romănĭ шi de kînd intrară eĭ în ţară nu maĭ sînt Romănĭ kapabilĭ!

În kare timpurĭ s'a văzut aristokraţia, шi feudalismulŭ maĭ grozavŭ de kitŭ la dinшi? D. V. Boeresku însă, este un june vrednik de stimă, шi demn de doktoratul săŭ pentru kă, a шtiut a se folosi de okazie, fiind kă îndată ce kunosku шi deskoperi de la kolegĭ săĭ kă acĭ este vorba de prosperitate personală, să lipi pe lîngă klasa negoţianţilor, kărora le făgădui шi ceea ce nu să putea; apoĭ folosindusă de okazie, шtiu ka un omŭ kuminte să le întoarkă spatele, шtiu zik să întoarkă spatele la oamenĭ pe kare aŭ văzut kă, numaĭ eĭ sînt aceia ce aŭ făkut tot răul ţăriĭ ku băgarea revoluţionerilor în kameră! dar ce să zicem, nu putem să'ĭ înkulpăm, fiind kă, kăutînduĭ pe toţĭ, o să găsim sîrbĭ, bulgarĭ, grecĭ nemţĭ, шi altele, oamenĭ fără patrie, kare nu шtiŭ să preţuiaskă nimik înaintea interesuluĭ pekuniar; ce putem dar pretinde de la asemenea oamenĭ?

Toţĭ aceia kiţĭ nu sînteţĭ kumpăraţĭ, saŭ orbiţĭ de vre'o patimă personală, sînt foarte sigur kă, aţĭ înţeles skopul шi tendinţele D-lor, kiar din skimbarea fonkţionarilor, ku kare aŭ făkutŭ două marĭ răurĭ, numaĭ ka

sъ-шĭ aĭbъ nartida lor, lîngъ dînшĭ; adikъ, întîiŭ kъ, e-ram sъ vedemŭ destsĭ oamenĭ de desonoare, dintre bieцĭ fonkцionarĭ kare, neштiindŭ altъ nrofesie, шi neavîndŭ altъ stare, de kît lefшoara, în desnerarea lor, eraŭ siliцĭ sъ anвче felsrile drвmsrĭ, ka sъ noatъ da nîine konîilor; шi al doilea kъ, цara întreagъ a sвferit din nartea noilor fonkцionarĭ, kare, viind în fonkцie, шi neшtiind nimik, s'a fъkst destвle amestekъtsrĭ, ba înkъ a omorît шi ne bietsl meseriaш, kare, lsîndв'l din nrъvъlia lsĭ de linskъnie saŭ alt-чeva шi nsindв'l în fonkцie, nв'ĭ vine sъ se maĭ întoarkъ la nrofesia sa, fiind kъ, a fost fonkцionerŭ, шi nrin srmare, l'a fъkst sъ batъ notečile чerînd fonkцie·

Vedeцĭ шi alte rъsrĭ fъkste de aчeшtĭ oamenĭ, чe se nsmeskŭ ne sine natrioцĭ; ka sъ'шĭ noatъ ajsnge la skonslŭ lorŭ, adsnъ nъ bieцi zidarĭ, dslgherĭ, mъчelarĭ, tabaчĭ, nreksneцĭ, шi alцiĭ, шi îĭ kondskŭ în klikъ, ne drsmslŭ anarxiĭ; ш'anoĭ a lsa ne sn meseriaшŭ de la meseria lsĭ, este a'ĭ lsa kîштigsl, lsîndsĭ kîштigslŭ, îĭ eĭ xrana, îl îndemnĭ a se ansкa de fante rele; eatъ fantele lor; va veni însъ sn timn în kare, toцĭ aчeia чe-ш'aŭ nierdst zilele, smblînd ks eĭ, în kliчĭ, o sъ le чearъ sokoteala de toatъ nagsba, nentrs kъ, de шi s'aŭ amъgit nînъ aksma, vъzîndsĭ în kostsme naцionale шi ks barbiшoane, dar or sъ se deштente шi or sъ vazъ singsrĭ kъ, natriotismsl, ns stъ în kostsm шi în barbiшoane, чi în inimъ шi în fante, шi kъ aчeштia, ns sînt, de kit niштe lsnĭ, ks niele de miel, ka sъ maĭ înшele tsrma; ks toate astea, ka sъ vъ maĭ konstat înkъ чeva din instrsmentele lorŭ, vъ voĭ snsne kъ, în seara de 11 Isnie

eram maĭ mulцĭ stînd de vorbъ la poartъ, kînd, venea A. П. de la kîmпв libertъцĭ, beat mort, шi în beцia lвĭ (timпвl în kare veritatea ese la lвminъ fъrъ voe) spвnea kъ, sъ'ĭ trъiaskъ Rвsetake шi Brъtianв, kъ, s'a ales dela dînшĭ kв, a nв пlъti nimik nimвrвĭ, шi kв вnŭ galben пe lвпъ din kвrtea впвia dintr'aĭ D-lor; iatъ dar mijloaчele prin kare se servi D-lor.

Toцĭ шtim kъ, revolвцionerĭ, шi ekzilaцĭ, aŭ fostŭ Eliad, Goleшtĭ, Brъtienĭ, Tel, Magerв, Boleak, Marghiloman, Kreцвleшtĭ, Floreшtĭ, шi alцiĭ; eĭ bine, ka sъ vъ fakŭ a vъ konvinge kъ eŭ, în aчeastъ revistъ, nв vъ spвĭ maĭ mвlt de kît вп adevър, vъzвt, шi petrekвt, vъ voĭ spвne întîiŭ kъ, îndatъ чe aŭ intrat în цarъ, aчeшtĭ ziшĭ patrioцĭ este чine-va kare, voindвle binele, a zisŭ впвia dintre dînшiĭ: Eĭ K. aĭ пъtimit destвle, ai sвferit destвle, akв lasъte, iar el ĭ-a rъspвnsŭ „aiчĭ n'am vatrъ, n'am kasъ, am venit sъ fak чeva banĭ, sъ mъ dвk sъ trъesk în Eвropa kъ aшa va nevasta mea" шi al doilea kъ, daka aчeшtĭ oamenĭ, ar fi fost niшte oamenĭ de o пoare, eĭ vedea bine kъ, toцĭ eraŭ în aпarenцъ, пe вп tъrîm, шi kъ, toцĭ ardeaŭ пe aчelaшŭ fokŭ, шi вrma ka, впвl пe altвl sъ se sвsцie; dar nв, впвl maĭ viklean de kît altвlŭ, geloшĭ a nв sъ profita впвlŭ maĭ mвltŭ de kît altвl; înчeпвrъ a se sfîшia впвl пe altвl, ka lвпĭ tвrbaцĭ! пierdв din vedere toate bine-faчerile, шi lвminele lвĭ bietв D. Eliad, шi-l tratarъ de пefer, Kreцвleшtĭ întîiŭ eraŭ patrioцĭ, шi în вrmъ batjokoriцĭ; пe bietвl K. G. Floreskв, singвrвl martir шi romъn, kreшtinŭ, îl fъkвrъ nebвnŭ! ziserъ kъ, prefeцiĭ Bъlъчeanв, шi Kreцвleskв, viola domiчiliвrile шi bъtea, шi eĭ, kвm venirъ la пвtere

nȣ nȣmaĭ kъ bътȣrъ, dar ши kiar omorîrъ, dȣпe kȣm se vede din tribȣnalȣrĭ! eatъ kъ vъ konstataĭ пrin faпte kȣnoskȣte, karakterȣl lorȣ.

Akȣm sъ vedem faпtele domnitorilor ши ale boerilor че blamъ; Grigore Gika, din toate bȣnȣrile че fъkȣ sъ lȣъm nȣmaĭ пavelile kare, le întrodȣse ши пe skъпъ de пodinile în kare пe rȣпeamȣ пiчerile în kaпitalъ; A. Gika, sпitalȣl de naшtere ши atîtea edifiчȣrĭ; GG: Bibeskȣ, шoselele, grъdinile, kȣ kare пe skъпъ de lȣпĭ, ши de пȣtoarea din mijlokȣl kaпitaliĭ, ши altele; B: Stîrbeĭ, organizarea dorobanцilor, a grъпiчerilor, batalionȣlȣ de model, gvardia пrinцialъ, ши altele, dovadъ destȣlъ, de binele че dorea цъriĭ, ши sȣntȣ че regim? kînd nȣ era пermis a faче nimik; ши maĭ kȣ seamъ, la faчerea regȣlamentȣlȣĭ, toцĭ шtiцĭ foarte bine kъ, пrinцȣ Stirbeĭ fȣse челȣ întîiȣ kare se oпȣse, ȣnindȣsъ kȣ kolegĭ sъĭ, a nȣ sъ stiпȣla în regȣlament, artikolȣlȣ defavorabil цъriĭ пe kare toцĭ kȣnoaшteцĭ; vedeцĭ sпitalȣrile de bine-fъkъtoare serakȣlȣĭ ши institȣtȣrile fъkȣte пentrȣ fetele sîrmane, ши bъeцĭ, de пrinцȣl Brъnkoveanȣ! de la eĭ че aveцĭ? nimik la 1848, nimik akȣma! tȣrbare atȣnчĭ! tȣrbare akȣm! vrajbъ de пartidъ ши vъrsare de sînge atȣnчĭ! vrajbъ ши anarxie akȣma! kȣmȣ dar sъ nȣĭ dъm пe faцъ, ши sъ nȣ fȣgimȣ de dinшiĭ, nȣmindȣĭ voitorĭ noшtri de rъȣ?

Aчeшtĭ demonĭ înkarnaцĭ, vedeцĭ bine kъ, sпre a vъ пȣtea цine înkъ în litargia în kare v'aȣ пȣsȣ, пe toate zilele rъsпindesk vorbe kъ, boeri vor sъ fakъ revolȣцie, ka sъ-шĭ aleagъ пrinц strein, ши altele; voĭ însъ, kare шtiцĭ bine kъ, nȣ este adevъrat, ши kъrora v'am konstatatȣ kъ, eĭ sînt anarxiшtĭ, kare vъ tiraшte la пeire,

feriцivъ de dînшiĭ; шi maĭ kȣ seamъ akȣma kînd прin панфletȣl arȣnkat în kontra D. Eliad, прin kare sȣsцine пе ȣniцĭ, vъ dovedeшte kȣratȣ̆ kъ, tendinцa lorȣ̆ este, kiar шi de a vъ strika sf. religie; vedeцĭ jȣrnalȣl Romъnȣl ȣnde, ka sъ se îndrepteze ziчe kъ, daka aȣ̆ sȣsцinȣt kestia прinцȣlȣĭ strein, atȣnчĭ, поate kъ aȣ̆ sȣsцinȣto de поlitikъ saȣ̆ kъ aȣ̆ fost siliцĭ, пentrȣ dînшi шtiȣ̆ a ziчe kъ, aȣ̆ fost siliцĭ, iar пentrȣ boeri trekȣtȣlȣĭ, kare, în timпȣrile barbare, fъчea tot прin violenцъ, пȣ va sъ o spȣe, чi îĭ blamъ.

Daka aчeшtĭ demonĭ, ar fi fost adevъraцĭ пatrioцĭ dȣпe kȣm sъ zik, ȣrma ka, îndatъ чe aȣ̆ intrat în цarъ desbrъkъndȣ-sъ de or чe пersonalitate шi egoismȣ̆, шi ȣitînd trekȣtȣl în kare aȣ̆ fъkȣtȣ̆ fie-kare dȣпe kȣm l'aȣ̆ поvъцȣit îmпrejȣrъrile; în lok sъ fi înчeпȣt kȣ kalomnii шi înjȣrъrĭ, (lȣkrȣ чe пe-aȣ̆ desonoratȣ̆ în faцa a toatъ Eȣroпa) шi în lok sъ rъsпîndeaskъ diskordia шi sъ învrajbeaskъ пartidele, trebȣia sъ se fi strînsȣ̆ toцĭ la o laltъ шi sъ keme пe boerĭ пe altarȣl пatriĭ (fiind kъ sin, gȣrĭ vedea bine kъ пȣ пot merge) шi daka n'ar fi vrȣt atȣnчĭ aveaȣ̆ dreпtȣl a'ĭ kalomnia шi a le faчe or чe voiaȣ̆, kъчĭ aшa îĭ dovedea de imпatrioцĭ, ar fi trebȣit ka, sъ se gîndeaskъ kъ, astъzĭ пȣ este vorba de пoĭ, чi de viitorȣl цъriĭ; ar fi trebȣit iarȣ̆ sъ vazъ a se înbȣпъtъцi soarta чelorȣ̆ sъraчĭ, sъ stîrпeaskъ поroaele шi апele dȣпe ȣliцĭ kъ пe îппekъm, sъ astȣпe пȣцȣrile kȣ maшinĭ, ka sъ пȣ sъ maĭ прimejdȣiaskъ koпiĭ; s'adȣkъ maшinъ de пîîпe sъ пe skaпe din mîna brȣtarilor, шi altele; dar eĭ, пȣ o fъkȣrъ пentrȣ kъ, se temȣrъ kъ пȣ kare kȣm-va sъ li sъ rȣпъ maska, шi sъ пȣ-шĭ поatъ ajȣn-

ge la ɥinta dorinɥilor, adikъ, de a ajѕnge koada kaп; isbirъ în drѕmѕl lor, tot чe avѕrъm maĭ sakrѕ, fъrъ niчĭ o̧remѕшkare; ar fi trebѕit ka, ѕitîndѕsъ bine ѕnde stъm, чine sîntemѕ̆ шi чe пѕtem, sъ se fi konformatѕ̆ divizeĭ „bate kъ se va deskide, чere шi ɥi se va da" iar пѕ sъ vorbeaskъ пentrѕ пѕterĭ kѕ чomagѕ de brîѕ̆ шi kѕ amerinɥъrĭ шi katigoriĭ, kînd шtie bine kъ, totѕl deпandъ de la bѕna voinɥъ a пѕterilor, iar пѕ din vorbele lateĭ; noĭ trebѕeчsъ пe strîngemѕ̆ kotele, sъ пe tîrîmѕ̆ пe jos, пînъ vom ajѕnge la kaпъtѕ poteчĭ, ka sъ пѕtem eшi la drѕmѕl чel mare, iar пѕ sъ mergem ɥanɥoш, шi mъreɥĭ, ka sъ пe sfъrъmъm kaпѕl; пe пѕterele kare, vedeɥĭ vine kъ, dea kaпo п-ea voit binele, trebѕe sъ le rѕgъm, iar пѕ sъ le amerinɥъmѕ̆, ka sъ пѕ kъпъtъmѕ̆ nimikѕ̆.

Romъnĭ! trekîndѕvъ în revistъ, пѕmaĭ kîte-va fapte din чele vъzѕte шi kѕnoskѕte, vъ konjѕr ka, чitind bine шi adѕkîndѕvъ bine aminte, sъ vedeɥĭ, minɥѕ̆ eѕ̆? saѕ̆ spѕĭ ѕn adevъrѕ̆? пentrѕ kъ, чel чe în orbirea lѕĭ, va kѕteza sъ tъgъdѕiaskъ ѕna mъkar din aste veritabile argѕmentъrĭ, aчela пѕ este niчĭ Romъn, niчĭ kreшtin! чinstiɥĭ tot чe este bъtrîn; respektaɥĭ пe maĭ mari voшtri, lѕîndѕ̆ eksemplѕ de la strъbѕnĭ voшtrĭ kъ, kiar în rъsboae, izbѕtea, пѕmaĭ kѕ kredinɥъ шi respektѕl; vedeɥĭ bine kъ, aчeшtĭ oamenĭ desfrînaɥĭ, пѕmaĭ prin desfrînѕlѕ̆ lor v'aѕ̆ adѕs în poziɥie a vъ renega шi kiar sf: religie, fъkînd din sfintele lokaшѕrĭ, kѕĭbѕ de randevѕ чe lor пelegѕiɥĭ; vedeɥĭ kiar paпfletѕl чe aѕ̆ arѕnkat, шi jѕrnalele Romъnѕl шi Reforma; gîndiɥivъ bine kъ, daka veɥĭ шedea maĭ mѕlt în litargie шi veɥĭ askѕlta poveɥile aчestor oamenĭ,

o sъ adȣчeцĭ пe boerĭ kare штiцĭ шi vedeцĭ bine kъ sȣsцine пe sъrak, sъ-шĭ retragъ bine-faчerile шi voĭ sъ fiцĭ blestemaцĭ!

Romъnĭ adevъraцĭ, eȣ, finez zikîndȣ-vъ „nȣ vъ siliцĭ a omorî kȣ пietre пe sîrmana voastrъ Пatrie! kare, vъ este adevъrata mȣmъ! nȣ sfîшiaцisî пȣl чe v'aȣ nȣtrit шi v'aȣ înstъrit! eȣ, nȣ vъ zik ka dînшiĭ, sъ vъ ȣniцĭ ka s'o esterminaцĭ, пrekȣm zikȣ eĭ пentrȣ boerĭ, чi vъ zik din kontra; ȣniцivъ ȣnȣl kȣ altȣlȣ, daцivъ mîna de adevъrat frate, sȣsцineцivъ ȣnȣl пe altȣlȣ, îndreпtaцivъ greшelele frъцeшte, rȣпeцĭ întȣnekosȣl vъl чe v'aȣ пȣs la okĭ aчeшtĭ demonĭ! fȣgînd de toate fantele шi noveцile lor, liniцivъ ȣnȣl de altȣl шi sȣsцinîndȣvъ, sȣsцineцĭ împreȣnъ пe alesȣlȣ naцiĭ în kare stъ feriчirea цъriĭ voastre; eшiцĭ de la întȣnerikȣlȣ în kare v'a bъgatȣ, la lȣmina zileĭ, ka sъ vedeцĭ kъ, aчeшtĭ demonĭ, aчeшtĭ чokoĭ noĭ, vъ dȣчe la пeire, шi sînt gata a vъ пrъvъli în пrъпastia, пe ale kъriĭ marginĭ v'aȣ kondȣsȣ, пrin minчȣnъ; gîndiцivъ bine kъ, rъmîind tot orbĭ, шi lъsînd mȣlt timп diskordia între voĭ, o sъ vъ пierdeцĭ, voĭ, пrin voĭ înшivъ, шi nȣ o sъ пȣteцĭ înkȣlпa пe nimenĭ, чi пlîngînd de rъtъчirea voastrъ, o sъ vъ blestemaцĭ singȣrĭ, dar o sъ fie пrea tîrziȣ! шi o sъ daцĭ пrilejȣ streinilor aveni шi a vъ ordona kiar în kasa voastrъ; toцĭ vedeцĭ bine, шi штiцĭ bine, kъ eĭ, шi nȣmaĭ eĭ, sînt kondȣkъtorĭ kliчelor, шi anarxiшtĭ, kare vor a vъ adȣчe, пe streinĭ, iar nȣ boerĭ, (dȣпe kȣm zik eĭ); fȣgiцĭ de dînшĭ, шi de noveцile lor, шi lȣmina lȣĭ Xristos, sъ vъ lȣmineze, aшa ka, vъzînd adevъrȣl, sъ'ĭ пokъiцĭ шi пъ dînшiĭ kare sînt

fraцĭ voшtrĭ чeĭ rъtъчiцĭ, шi sъ'ĭ adȣчeцĭ ka шi пъstorȣl чel bȣnȣ̆, пe oile rъtъчite la ȣrma lorȣ̆.

Vedeцĭ bine kъ eȣ̆, nȣ vъ rekomandȣ̆, de kît, înfrъцirea шi sȣsцinerea voastrъ, шi пînъ a nȣ sfîrшi, пoчĭ a ziчe kъ, or-kare va gîndi sъ mъ kontra zikъ, este ȣn vînzъtor al цъriĭ lȣĭ, fiind kъ, eȣ̆ nȣ v'am пoleit kȣvintele шi skrierea kȣ minчȣnĭ пrekȣmȣ̆ o fak eĭ, чi, v'am sпȣs tot чe шtiцĭ, шi aцĭ vъzȣt.

Fine.